

169

VYHLÁŠKA

Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

z 26. februára 2002

o hasičských jednotkách

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa § 31 ods. 5, § 33 ods. 8, § 35 ods. 2, § 37 ods. 5, § 39 ods. 4, § 40 ods. 7, § 41 ods. 11 a § 49 ods. 3 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi ustanovuje:

Prvý oddiel**Hasičské jednotky**

§ 1

Podrobnosti o spracúvaní analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru

(1) Analýzu nebezpečenstva vzniku požiaru (ďalej len „analýza“) spracúva právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba na základe rozhodnutia krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „krajské riaditeľstvo“).

(2) Postup pri spracúvaní analýzy a jej obsah sú uvedené v prílohe č. 1.

(3) Výsledkom analýzy je určenie

- najväčšej plochy predpokladaného požiaru,
- najkratšieho času na vykonanie prvého zásahu pri predpokladanom požiari podľa písmena a),
- potrebného množstva a druhu hasiacej látky na zdolávanie požiaru, ako aj na ochladzovanie,
- podmienok a spôsobu evakuácie, ako aj predpokladané množstvo evakuovaných osôb a majetku,
- zdrojov vody na hasenie,
- zásahových ciest, prístupových ciest a nástupných plôch,
- minimálneho početného stavu hasičskej jednotky potrebného na zdolanie predpokladaného požiaru podľa písmena a) v priestoroch právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby, ako aj požiadavky na jej materiálno-technické vybavenie,
- predpokladaného času príchodu prvých posilových hasičských jednotiek.

(4) Závodný hasičský útvar zriaďuje právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba na základe rozhodnutia krajského riaditeľstva vtedy, ak

- je potrebné vykonať zásah do piatich minút od ohlásenia požiaru ohlasovní požiarov alebo najneskôr do polovice prvej fázy rozvoja požiaru,
- vyplynie z analýzy zabezpečiť dodávku najmenej 600 l.min⁻¹ hasiacej látky vrátane peny alebo použitie halónových hasiacich látok, alebo hasiaceho prášku,
- sa zabezpečuje okrem hasiacich látok aj dodávka vody na ochladzovanie otvorených technologických

konštrukcií alebo ďalších objektov a na zabránenie prenosu požiaru na susedné objekty,

- zdoľavanie požiaru je zložité a zároveň je potrebné ohrozené osoby evakuovať nielen vybudovanými únikovými cestami, ale aj náhradnými spôsobmi evakuácie, napríklad zásahovou špeciálnou hasičskou technikou, alebo sa vyžaduje dostatočné množstvo špeciálnej hasiacej látky (halón, prášok a podobne),
- je nevyhnutné vykonávať zásah fyzicky zdatnými, odborne pripravenými a zdravotne spôsobilými zamestnancami hasičskej jednotky a na ich ochranu sú potrebné osobné ochranné pracovné prostriedky na ochranu dýchacích ciest, proti tepelnému žiareniu alebo proti chemickým látkam.

(5) Závodný hasičský zbor zriaďuje právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba na základe rozhodnutia krajského riaditeľstva vtedy, ak

- je potrebné vykonať zásah do desiatich minút od ohlásenia požiaru ohlasovní požiarov alebo vykonať zásah na konci prvej fázy rozvoja požiaru,
- vyplynie z analýzy zabezpečiť zásahovou základnou hasičskou technikou dodávku najmenej 400 l.min⁻¹ hasiacej látky,
- zdoľavanie požiaru sa vykonáva v menej zložitých podmienkach a evakuácia ohrozených osôb sa vykonáva po stavebne riešených únikových cestách podľa požiarneho evakuačného plánu so sprievodom člena hasičskej jednotky, na vykonanie zásahu nie je potrebná zásahová špeciálna hasičská technika a vybudované požiarnotechnické zariadenia zabezpečia, že požiar sa nerozšíri na susedné objekty,
- sú v objektoch s vysokým požiarovým rizikom inštalované požiarnotechnické zariadenia (napríklad elektrická požiarňa signalizácia a stabilné hasiace zariadenie),
- na zdolanie požiaru sa nevyžadujú špeciálne druhy hasiacich látok (halón, prášok a podobne) a ani osobné ochranné pracovné prostriedky na ochranu celého povrchu tela a
- je potrebné vykonať zásah s odborne pripravenými členmi hasičskej jednotky.

(6) Krajské riaditeľstvo prihliada pri určovaní početných stavov a vybavenia hasičskou technikou

- závodného hasičského útvaru na čas príchodu posilovej jednotky na miesto zásahu a na jej materiálno-technické vybavenie, ktoré umožňuje vykonať zásah už v prvej fáze rozvoja požiaru,
- závodného hasičského zboru na čas príchodu posi-

lovej jednotky na miesto zásahu a jej materiálno-technické vybavenie, ktoré umožnia vykonať zásah na začiatku druhej fázy rozvoja požiaru.

(7) Ak zmenené pomery v objektoch právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby majú vplyv aj na zmeny nebezpečenstva vzniku požiaru, právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba analýzu upraví podľa reálnej situácie do troch mesiacov od vzniknutých zmien a predloží ju krajskému riaditeľstvu na schválenie.

(8) Na zriadenie závodného hasičského útvaru alebo závodného hasičského zboru v priebehu výstavby alebo pri výstavbe objektov sa vzťahujú ustanovenia odsekov 1 až 6 primerane.

§ 2

Obecný (mestský) hasičský zbor

Pri určovaní počtu členov obecného (mestského) hasičského zboru a jeho materiálno-technického vybavenia obec prihliada najmä

- na veľkosť obce, zastavanosť územia, prírodné podmienky v obci, na prístupnosť v zimnom období, stav pozemných komunikácií a ohrozenie obce povodňami,
- na druh a kapacitu zdrojov vody na hasenie požiarov [prírodné vodné zdroje a požiarne vodovody,¹⁾]
- na potrebu rôznych druhov hasiacích látok,
- na charakter požiarneho nebezpečenstva vzhľadom na vznik a šírenie sa požiaru v územnom obvode obce, ktorý je súčasne zásahovým obvodom obecného (mestského) hasičského zboru,
- na spôsob trvalého zabezpečenia ochrany pred požiarom v obci a v jej miestnych častiach so zreteľom na denný čas a nočný čas.

Druhý oddiel

Organizácia a riadenie hasičských jednotiek

Vnútoraná organizácia hasičských jednotiek

§ 3

(1) Základnou organizačnou zložkou hasičskej jednotky je družstvo. Družstvo tvorí veliteľ a ďalšie tri osoby až osem osôb.

(2) Dve alebo tri družstvá jednej zmeny tvoria čatu.

(3) Početný stav slúžiacej zmeny nesmie byť menší než 75 % určeného stavu.

(4) Ak sa v súvislosti so vzniknutou situáciou pri zásahu zníži akcieschopnosť hasičskej jednotky, privolávajú sa do pohotovosti na pracovisko alebo na výkon služby ďalší zamestnanci hasičskej jednotky z osobného voľna.

(5) Zamestnanci právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby zaradení do hasičskej jednotky zaraďujú sa do týchto funkcií:

- hasič,

- hasič záchranár,
- technik-strojník, operátor ohlasovne požiarov,
- hasič záchranár špecialista,
- veliteľ družstva, technik špecialista odbornej služby,
- veliteľ čaty, vedúci technik špecialista,
- veliteľ zmeny, veliteľ stanice, vedúci oddelenia, operačný dôstojník,
- zástupca veliteľa jednotky,
- veliteľ jednotky.

(6) Členovia hasičskej jednotky sa zaraďujú do týchto funkcií:

- hasič,
- starší hasič,
- technik-strojník,
- veliteľ družstva, technik špecialista odbornej služby,
- veliteľ jednotky.

(7) Nepretržitý výkon služby v Mestskom hasičskom a záchrannom zbere hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „mestský hasičský a záchranný zbor“) a v závodnom hasičskom útvere sa organizuje na zmeny. Zmena sa skladá zo zamestnancov zaradených do operačného strediska alebo do ohlasovne požiarov a najmenej z jedného družstva. Výkon služby v operačnom stredisku alebo v ohlasovni požiarov vykonávajú zamestnanci hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zaradení v slúžiacej zmene mestského hasičského a záchranného zboru a zamestnanci právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby zaradení v závodnom hasičskom útvere (ďalej len „zamestnanec“). Striedanie sa vykonáva za súčasnej prítomnosti zamestnancov, ktorí službu končia a ktorí do služby nastupujú. Pri striedaní zmien si zamestnanci vzájomne odovzdávajú nedokončené úlohy, hasičskú techniku, vecné prostriedky hasičskej jednotky (ďalej len „vecné prostriedky“) a ďalšie prostriedky určené na výkon služby. Zamestnanci vykonávajú službu v zmene podľa organizačného zaradenia určeného rozpisom služieb.

(8) Veliteľ hasičskej jednotky, ktorá je zložená zo zamestnancov, má spravidla rovnomerne rozvrhnutý pracovný čas.

(9) Na nepretržitý príjem hlásení o vzniku požiarov, živelných pohrôm a iných mimoriadnych udalostí sa zriaďuje ohlasovňa požiarov.

(10) Ohlasovňa požiarov sa zriaďuje

- na vedľajších hasičských staniách mestského hasičského a záchranného zboru,
- na závodnom hasičskom útvere právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby, ak sa nezriaďuje operačné pracovisko,
- v obci.

(11) Operačné stredisko sa zriaďuje na hlavnej hasičskej stanici mestského hasičského a záchranného zboru. Operačné stredisko plní funkciu ohlasovne požiarov. Závodný hasičský útvar môže zriadiť operačné pracovisko, ktoré plní funkciu ohlasovne požiarov.

¹⁾ STN 73 0873 Požiarna bezpečnosť stavieb – Požiarne vodovody.

(12) Ako odborné služby hasičskej jednotky sa zriaďujú strojná služba, protiplynová služba a spojovacia služba; v mestskom hasičskom a záchrannom zbore sa zriaďuje aj hasičská záchranná služba a povodňová záchranná služba.

(13) Hasičskú záchrannú službu môžu zriadiť aj závodné hasičské útvary a obecné hasičské zbory.

(14) Povodňovú záchrannú službu môžu zriadiť aj závodné hasičské útvary, závodné hasičské zbory a obecné hasičské zbory.

(15) Na skrátenie času príchodu na miesto zásahu sa môže výkon služby hasičskej jednotky v zmene organizovať na viacerých hasičských staniaciach; ich súčasťou sú aj ohlasovne požiarov.

§ 4

Zabezpečenie akcieschopnosti hasičskej jednotky

(1) Mestský hasičský a záchranný zbor alebo závodný hasičský útvar sa považuje za akcieschopný, ak sú na hasičskej stanici do určeného časového limitu výjazdu na zásah pripravení najmenej štyria zamestnanci.

(2) Obecný (mestský) hasičský zbor alebo závodný hasičský zbor sa považuje za akcieschopný, ak sú na hasičskej zbrojnici do určeného časového limitu výjazdu pripravení na výjazd na zásah najmenej štyria členovia závodného hasičského zboru alebo obecného hasičského zboru (ďalej len „člen“). V rámci stanovenej počtu môžu byť aj zamestnanci, ak sú v obecnom (mestskom) hasičskom zbore alebo závodnom hasičskom zbore zaradení.

(3) Na účely tejto vyhlášky hasičskou technikou sú všetky druhy zásahových automobilov, automobilov hasičskej záchrannej služby a povodňovej záchrannej služby a ostatná technika, ktorá sa používa pri zdolávaní požiarov, pri výkone záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

(4) Na účely tejto vyhlášky vecnými prostriedkami sú technické prostriedky a zariadenia, ktoré slúžia na odber hasiacej látky z jej zdroja, na dopravu a riadenie prietoku hasiacej látky na požiarisko, záchranu osôb, uvoľňovanie a na rozoberanie konštrukcií pri zásahu.

(5) Materiálno-technické vybavenie hasičskej jednotky okrem hasičskej techniky a vecných prostriedkov tvoria

- a) osobné ochranné pracovné prostriedky, prostriedky na sebazáchranu, ochranu dýchacích ciest, ochranu povrchu tela, poskytovanie predlekárskej prvej pomoci, prostriedky na určenie škodlivosti prostredia a prostriedky na likvidáciu ekologických havárií,
- b) rádiové a ostatné telekomunikačné zariadenia, signalizačné zariadenia a výpočtová technika umožňujúce informačnú podporu veliteľovi zásahu, zber,

spracovanie a distribúciu informácií o zásahovej činnosti hasičskej jednotky,

- c) prostriedky hasičskej záchrannej služby a povodňovej záchrannej služby, ak sú tieto služby v hasičskej jednotke zriadené,
- d) hasiace látky, dekontaminačné látky a sorpčné látky,
- e) ostatné prostriedky.

(6) Hasičská technika vo vybavení hasičskej jednotky je zaradená

- a) do pohotovosti na použitie pri zdolávaní požiarov, vykonávaní záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach; v prípade potreby sa môže použiť aj na vykonávanie odbornej prípravy,
- b) do zálohy na plnenie úloh uvedených v písmene a), na odbornú prípravu, ako aj na plnenie iných úloh a činností súvisiacich s výkonom služby,
- c) mimo prevádzky na vykonanie zábehu, opravy, kontroly alebo je určená na vyradenie; vykonávanie zábehu, opravy a kontroly tejto techniky môže byť súčasťou odbornej prípravy.

(7) O dennom zaradení hasičskej techniky do pohotovosti, zálohy alebo mimo prevádzky rozhoduje veliteľ hasičskej jednotky alebo ním určený zástupca.

(8) Do pohotovosti sa nezaraďuje hasičská technika počas zábehu, technika, na ktorej nebola urobená predpísaná údržba a kontrola technického stavu, ako ani vecné prostriedky, na ktorých sa zistili iné prevádzkové vlastnosti, než predpisuje výrobca, alebo iné nedostatky brániace bezpečnej prevádzke.²⁾

(9) Za minimálne vybavenie obecného hasičského zboru alebo závodného hasičského zboru sa považuje, ak má akcieschopné

- a) cisternovú automobilovú striekačku alebo dopravný automobil s motorovou striekačkou,
- b) hadicové vedenie, ktoré umožňuje dopravu hasiacej látky do vzdialenosti najmenej 300 m,
- c) osobné ochranné pracovné prostriedky používané pri zdolávaní požiarov alebo na vykonávanie záchranných prác pre každého zamestnanca alebo člena hasičského družstva,
- d) vecné prostriedky na rozoberanie, uvoľňovanie a odstraňovanie konštrukcií pri zásahu.

Podrobnosti o úlohách hasičských jednotiek a o organizácii odborných služieb

§ 5

(1) Operačné stredisko mestského hasičského a záchranného zboru zabezpečuje

- a) nepretržitý príjem na telefónnych linkách tiesňového volania, spojenie v rádiovéj sieti, na ktorú má povolenie,³⁾ a vyhodnocovanie informácií o požiarnej situácii, zdolávaní požiaru a o vykonávaní zá-

²⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 36 a § 37 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách.

- chranných prác pri požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach,
- b) zvolávanie a sústreďovanie hasičských jednotiek na zdolávanie požiarov podľa požiarneho poplachového plánu, povodňových plánov alebo podľa požiadaviek veliteľa zásahu,
 - c) koordináciu nasadzovania hasičských jednotiek, záchranárskych zložiek a špeciálnych služieb na zdolávanie rozsiahlych požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach,
 - d) vyžiadanie pomoci hasičských jednotiek z iných okresov, krajov alebo zo zahraničia prostredníctvom krajského riaditeľstva,
 - e) poskytovanie informácií veliteľovi zásahu potrebných na zdolávanie požiarov, živelných pohrôm a iných mimoriadnych udalostí,
 - f) prehľady o aktuálnom stave síl a prostriedkov, požiarnej situácii a mimoriadnych udalostiach krajskému riaditeľstvu.

(2) Ohlasovňa požiarov hasičskej jednotky zabezpečuje

- a) nepretržitý príjem hlásení o vzniku požiarov, živelných pohrôm alebo iných mimoriadnych udalostí zo svojho zásahového obvodu a vyhlasovanie požiarneho poplachu,
- b) prenos správ, informácií a požiadaviek na poskytnutie pomoci územne príslušnému operačnému stredisku okresného riaditeľstva; na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy operačnému stredisku mestského hasičského a záchranného zboru,
- c) zmeny aktuálneho stavu síl a prostriedkov; zníženie akcieschopnosti hasičskej jednotky ohlasuje územne príslušnému operačnému stredisku okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy operačnému stredisku mestského hasičského a záchranného zboru.

(3) Technické vybavenie operačného strediska, operačného pracoviska a ohlasovne požiarov je uvedené v prílohe č. 2.

(4) Obce, iné právnické osoby a podnikajúce fyzické osoby pri plnení úloh hasičských jednotiek, poskytovaní technickej a metodickej pomoci hasičským jednotkám, pri vykonávaní skúšok a prehliadok hasičskej techniky a vecných prostriedkov, koordinácii vykonávania spojovacej služby alebo rádiovej prevádzky, organizovaní a riadení spojenia pri spoločných zásahoch hasičských jednotiek a pri vykonávaní taktických cvičení spolupracujú s Hasičským a záchranným zborom.⁴⁾

§ 6

Strojná služba

(1) Strojná služba plní úlohy súvisiace so zabezpe-

čovaním akcieschopnosti hasičskej techniky a vecných prostriedkov.

(2) Strojná služba zabezpečuje

- a) prevádzkyschopný stav hasičskej techniky a vecných prostriedkov,
 - b) údržbu, opravu a kontrolu technického stavu hasičskej techniky a vecných prostriedkov,
 - c) dokumentáciu a evidenciu o prevádzke, údržbe, opravách a o kontrole technického stavu hasičskej techniky a vecných prostriedkov.
- (3) Okrem úloh uvedených v odseku 2 strojná služba zabezpečuje
- a) kvapalnú palivú, mastiace a iné prevádzkové hmoty, hasiace látky, náhradné dielce a vecné prostriedky,
 - b) vykonáva odbornú prípravu obsluhovateľov a používateľov hasičskej techniky a vecných prostriedkov s dôrazom na identifikáciu poruchových stavov hasičskej techniky,
 - c) kondičné jazdy a overovacie jazdy hasičskej techniky,
 - d) predkladanie návrhov na obmenu a dopĺňanie hasičskej techniky a vecných prostriedkov.

(4) Zásady organizácie výkonu strojnej služby sú uvedené v prílohe č. 3.

§ 7

Protiplynová služba

(1) Protiplynová služba plní chemicko-technické úlohy súvisiace s ochranou zamestnancov a členov pri zásahu v nedýchatelnom a zdraví škodlivom prostredí a pri manipulácii s chemickými, rádioaktívnymi a biologickými nebezpečnými látkami, ktoré spôsobujú ohrozenie životného prostredia.

(2) Protiplynová služba

- a) vykonáva chemickú analýzu ovzdušia z hľadiska koncentrácie nebezpečných látok a určenia druhu nebezpečenstva v zásahovom priestore a vedenie dokumentácie súvisiacej s tým; tam, kde sú vytvorené podmienky, aj meranie ionizujúceho žiarenia a toku sálavého tepla,
- b) navrhuje spôsob a rozsah ochrany zamestnancov a členov pri ich nasadení v nedýchatelnom a zdraví škodlivom prostredí,
- c) určuje pracovné postupy pri manipulácii s chemickými, rádioaktívnymi a biologickými nebezpečnými látkami pri ochrane životného prostredia,
- d) vykonáva chemickú a radiačnú dekontamináciu a dezinfekciu⁵⁾ hasičskej techniky a vecných prostriedkov po skončení zásahu, ako aj osobných ochranných pracovných prostriedkov použitých zamestnancami v prostredí s výskytom nebezpečnej látky a opätovnú kontrolu funkčnej schopnosti použitých prostriedkov protiptynovej služby,
- e) plánuje a vykonáva údržbu, opravu a kontrolu prostriedkov protiptynovej služby,

⁴⁾ § 3 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere.

⁵⁾ Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 300/1996 Z. z. o zabezpečovaní ochrany obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulácii s nebezpečnými škodlivinami.

f) vedie dokumentáciu a evidenciu o používaní, prevádzke, údržbe, opravách a o kontrole prostriedkov protiplynovej služby.

(3) Protiplynová služba okrem úloh uvedených v odseku 2 zabezpečuje

- a) odbornú prípravu používateľov prostriedkov protiplynovej služby vrátane ich fyzickej prípravy, psychickej prípravy a termickej adaptability⁶⁾ pri používaní prostriedkov ochrany dýchacích ciest a povrchu tela, praktický výcvik overujúci teoretické a praktické vedomosti na používanie prostriedkov protiplynovej služby v zariadeniach schválených ministerstvom,
- b) odbornú prípravu zamestnancov a členov zameranú na chemicko-technické postupy pri odstraňovaní následkov spôsobených nebezpečnými a zdraviu škodlivými látkami,
- c) predkladanie návrhov na obnovu a dopĺňanie prostriedkov protiplynovej služby a súvisiacich chemicko-technických prostriedkov, sorpčných látok a dekontaminačných látok.

(4) Funkčnosť prostriedkov protiplynovej služby vrátane ich zaradenia do výzbroje hasičskej jednotky zabezpečuje technik špecialista protiplynovej služby.

(5) Zásady organizácie protiplynovej služby sú uvedené v prílohe č. 4.

§ 8

Spojovacia služba

(1) Spojovacia služba plní úlohy súvisiace s prenosom a s príjmom správ a automatizovaným systémom podpory riadenia a spracúvania informácií v hasičských jednotkách.

(2) Spojovacia služba zabezpečuje

- a) spojenie medzi hasičskými jednotkami a spolupracujúcimi špeciálnymi službami pri ohlásení udalosti, počas výjazdu hasičskej jednotky na miesto ohlásenej udalosti alebo na miesto zásahu,
- b) plnenie povinností, ktoré vyplývajú pre držiteľa povolenia na prevádzkovanie rádiového zariadenia z povolenia vydaného Telekomunikačným úradom Slovenskej republiky a na koordináciu prevádzky rádiových sietí v zásahovom obvode; na tie účely vedie príslušnú dokumentáciu o používaní, prevádzke, údržbe, opravách a o pravidelných kontrolách technického stavu telekomunikačných zariadení,
- c) plán údržby a jeho vykonávanie, vykonávanie skúšok a kontrol technického stavu telekomunikačných zariadení.

(3) Spojovacia služba okrem úloh uvedených v odseku 2 zabezpečuje

- a) odbornú prípravu používateľov telekomunikačných zariadení,
- b) úlohy v oblasti informatiky, výpočtovej techniky a automatizovaného systému podpory riadenia a spracúvania informácií,

c) návrhy na obnovu a dopĺňanie telekomunikačných zariadení.

(4) Okresné riaditeľstvo vo vymedzenom rozsahu odborne usmerňuje a kontroluje výkon spojovacej služby vo svojom územnom obvode a poskytuje pomoc pri výkone spojovacej služby v hasičských jednotkách.

(5) Mestský hasičský a záchranný zbor odborne usmerňuje výkon spojovacej služby vo svojom územnom obvode a poskytuje pomoc pri výkone spojovacej služby v ostatných hasičských jednotkách.

(6) Zásady organizácie spojovacej služby a rozdelenie frekvencií sú uvedené v prílohe č. 5.

§ 9

Hasičská záchranná služba

(1) Hasičská záchranná služba vykonáva záchranu a poskytuje pomoc vtedy, ak je ohrozený život alebo zdravie osôb, alebo životné prostredie a na záchranu je potrebná osobitná odborná pripravenosť a vybavenie.

(2) Hasičská záchranná služba

- a) vyslobodzuje a zachraňuje osoby pri požiaroch, živelných pohromách, dopravných nehodách, haváriách a pri iných mimoriadnych udalostiach,
- b) zachraňuje osoby z výšok a z voľných hĺbok a z ťažko prístupných terénov s použitím horolezeckej, speleologickej, špeciálnej, leteckej alebo zásahovej špeciálnej techniky,
- c) vyslobodzuje osoby zo závalov a tesných priestorov,
- d) poskytuje predlekársku pomoc postihnutým osobám na mieste zásahu,
- e) vykonáva zásahy pri haváriách s únikom nebezpečných látok podľa svojho technického vybavenia.

(3) Hasičská záchranná služba okrem úloh uvedených v odseku 2

- a) predkladá návrhy na obnovu a dopĺňanie prostriedkov hasičskej záchrannej služby,
- b) vykonáva odbornú prípravu používateľov prostriedkov hasičskej záchrannej služby.

(4) Hasičské jednotky uvedené v § 3 ods. 13 môžu zriadiť hasičskú záchrannú službu, ak majú na túto činnosť odborne pripravených zamestnancov alebo členov a potrebné materiálno-technické vybavenie.

(5) Zásady organizácie hasičskej záchrannej služby sú uvedené v prílohe č. 6.

§ 10

Povodňová záchranná služba

(1) Povodňová záchranná služba vykonáva záchranné práce počas povodní, nehôd a iných mimoriadnych udalostí na vodnej ploche, a to najmä

- a) evakuáciu osôb, zvierat a majetku z oblastí ohrozených záplavami,
- b) záchranu osôb, zvierat a majetku v zaplavenom území,

⁶⁾ STN ISO 7243: 1989 Horúce prostredia. Stanovenie tepelnej záťaže zamestnanca podľa ukazovateľa WBGT.

- c) záchranu osôb pri nehodách a haváriách na vodných plochách,
- d) odstraňovanie zátarás a prekážok na tokoch, ktoré spôsobujú záplavy,
- e) čerpanie vody zo zaplavených domov, objektov a studní,
- f) poskytovanie pomoci správcom vodných tokov pri spevňovaní ochranných hrádzí, ak je ohrozená ich stabilita,
- g) vykonávanie potápačských prác zameraných na záchranu osôb, majetku, ako aj na vyhľadávanie nezvestných osôb.

(2) Povodňová záchranná služba okrem úloh podľa odseku 1

- a) plánuje a vykonáva údržbu, opravy a kontrolu technických prostriedkov povodňovej záchrannej služby a zabezpečovanie ich akcieschopnosti,
- b) spracúva povodňové plány záchranných prác v rozsahu vymedzenom osobitným predpisom,⁷⁾
- c) predkladá návrhy na obnovu a dopĺňanie prostriedkov povodňovej záchrannej služby,
- d) vykonáva odbornú prípravu používateľov prostriedkov povodňovej záchrannej služby.

(3) Hasičské jednotky uvedené v § 3 ods. 14 môžu zriadiť povodňovú záchrannú službu, ak majú na túto činnosť odborne pripravených zamestnancov alebo členov a potrebné materiálo-technické vybavenie.

(4) Zásady organizácie povodňovej záchrannej služby sú uvedené v prílohe č. 7.

Organizácia činnosti na mieste zásahu

§ 11

(1) Za organizáciu činnosti hasičských jednotiek a za účelné využitie hasičskej techniky, hasiacich látok a vecných prostriedkov na mieste zásahu zodpovedá veliteľ zásahu.

- (2) Veliteľ zásahu podľa situácie na mieste zásahu
- a) zabezpečuje prieskum a vyhodnocovanie situácie; ak je to potrebné, vyhlasuje vyšší stupeň požiarneho poplachu,
 - b) rozhoduje o zvolávaní ďalších hasičských jednotiek potrebných na zdoľávanie požiaru a o vykonaní záchranných prác pri požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach,
 - c) nasadzuje hasičské jednotky a určuje hlavný smer a spôsob zásahovej činnosti, určuje veliteľov zásahových úsekov a náčelníka riadiaceho štábu a vydáva im rozkazy na plnenie úloh súvisiacich so zásahom,
 - d) vyžaduje prostredníctvom operačného strediska pomoc vrtuľníka na vykonanie leteckého prieskumu, záchranu osôb alebo zdoľanie požiaru,
 - e) spolupracuje so špeciálnymi službami (napríklad vodárni, plynárni, elektrárni, zdravotných zariadení, spojov),

- f) zriaďuje veliteľské stanovište a zabezpečuje jeho označenie,
- g) kontroluje dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,⁸⁾
- h) priebežne informuje príslušné operačné stredisko o situácii na mieste zásahu, potrebe síl a prostriedkov, zmene v osobe veliteľa zásahu,
- i) spolupracuje s Policajným zborom alebo s iným poriadkovým orgánom pri udržiavaní poriadku na mieste zásahu a v jeho blízkom okolí,
- j) podáva informácie dotknutým orgánom o situácii na mieste zásahu,
- k) vykonáva obhliadku požiariska po zdoľaní požiaru, jeho odovzdanie vlastníčkovi alebo inej oprávnenej osobe a určenie nevyhnutných opatrení na jeho kontrolu,
- l) spracúva správu o zásahu a zabezpečuje bez zbytočného odkladu jej zaslanie na územne príslušné operačné stredisko Hasičského a záchranného zboru, na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy okresnému riaditeľstvu; vzor správy o zásahu je uvedený v prílohe č. 8.

(3) Veliteľ zásahu na účely ochrany života a zdravia zasahujúcich zamestnancov a členov hasičských jednotiek

- a) vyhodnocuje informácie o nebezpečenstve na mieste zásahu,
- b) rozdeľuje miesto zásahu na zásahové úseky s charakteristickým nebezpečenstvom a určuje zodpovedajúci režim práce, ako aj spôsob ochrany,
- c) určuje úlohy hasičským jednotkám s prihliadnutím na ich vybavenie,
- d) zabezpečuje podávanie ochranných nápojov a stravovanie.

(4) Veliteľ zásahu je oprávnený rozdeliť hasičskú jednotku a určiť úlohy hasičskej jednotke a každému, kto poskytuje osobnú pomoc na mieste zásahu.

(5) Veliteľ zásahového úseku

- a) plní úlohy určené veliteľom zásahu a riadi činnosť veliteľov hasičských jednotiek alebo priamo zamestnancov a členov nasadených do zásahového úseku,
- b) organizuje podľa rozkazu veliteľa zásahu prieskum a vyhodnocuje situáciu v zásahovom úseku; ak vznikne bezprostredné ohrozenie života zasahujúcich alebo zachraňovaných, je oprávnený meniť rozhodnutia veliteľa zásahu,
- c) informuje veliteľa zásahu o plnení úloh a situácii v zásahovom úseku.

§ 12

Zásady činnosti riadiaceho štábu

(1) Na zabezpečenie zdoľávania rozsiahlych alebo dlhotrvajúcich požiarov, živelných pohrôm alebo iných mimoriadnych udalostí a na zabezpečenie jednotnej organizácie riadenia hasičských jednotiek a ďalších síl

⁷⁾ § 16 nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 32/1975 Zb. o ochrane pred povodňami.

⁸⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

a prostriedkov nasadených na ich zdolanie môže zriaďiť veliteľ zásahu riadiaci štáb ako svoj poradný a výkonný orgán.

(2) Riadiaci štáb spravidla tvoria

- a) náčelník riadiaceho štábu,
- b) pomocníci náčelníka riadiaceho štábu pre tylo, dokumentáciu, spojovaciu službu, protiplynovú službu, strojnú službu, hasičskú záchrannú službu a povodňovú záchrannú službu,
- c) ďalší odborní zamestnanci a špecialisti.

(3) Riadiaci štáb

- a) plní rozkazy veliteľa zásahu,
- b) vedie evidenciu príchodu hasičských jednotiek, rozmiestňuje ich na zásahové úseky podľa rozhodnutia veliteľa zásahu,
- c) zhromažďuje správy z prieskumu a informuje veliteľa zásahu o zmenách situácie v priebehu zdolávania požiaru a pri výkone záchranných prác pri živelných pohromách alebo inej mimoriadnej udalosti,
- d) organizuje výkon odborných služieb na mieste zásahu,
- e) organizuje spojenie na mieste zásahu a spojenie medzi operačným strediskom hasičskej jednotky a veliteľom zásahu,
- f) zabezpečuje súčinnosť s orgánmi miestnej štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy a inými právnickými osobami a podnikajúcimi fyzickými osobami zabezpečujúcimi špeciálne služby,
- g) zabezpečuje materiálo-technické zásobovanie hasičských jednotiek,
- h) vytvára zálohu síl a prostriedkov a organizuje výmenu zasahujúcich hasičských jednotiek,
- i) zabezpečuje dostatočné množstvo ochranných nápojov pre pitný režim a stravovanie,
- j) vedie dokumentáciu a prehľad o silách a prostriedkoch, o ich rozmiestnení a nasadení, o postupe prác na mieste zásahu, o prestávkach na vynútený odpočinok z dôvodu nadmerného fyzického zaťaženia organizmu a o systéme striedania v zásahových skupinách,
- k) vyhodnocuje informácie o možnosti ohrozenia zdravia pri zistenom výskyte nebezpečných látok v zásahovom priestore a informuje o tom veliteľa zásahu,
- l) zabezpečuje potrebnú starostlivosť o evakuované osoby,
- m) zhromažďuje informácie potrebné na vypracovanie správy o zásahu a o príčine a následkoch vzniku požiaru, živelných pohrom alebo inej mimoriadnej udalosti,
- n) zabezpečuje podľa potrieb a možností spracúvanie fotodokumentácie alebo videozáznamu miesta udalosti a priebehu záchranných prác.

(4) Náčelník riadiaceho štábu zastupuje veliteľa zásahu počas jeho neprítomnosti na mieste zásahu a prijíma opatrenia a vydáva rozkazy; o týchto opatreniach informuje bezodkladne veliteľa zásahu.

Tretí oddiel

Odborná príprava hasičských jednotiek

§ 13

Zameranie odbornej prípravy

Odborná príprava zamestnancov a členov je zameraná na dosiahnutie znalostí, zručností, fyzickej zdatnosti a návykov potrebných na vykonávanie činností pri zdolávaní požiaru a vykonávaní záchranných prác pri požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

§ 14

Základná príprava

(1) Základnú prípravu zamestnancov vykonáva právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá má na túto činnosť oprávnenie vydané ministerstvom v rozsahu 400 hodín, z toho je 90 hodín teoretickej prípravy.

(2) Obsah a rozsah základnej prípravy zamestnancov je uvedený v prílohe č. 9.

(3) Základnú prípravu členov v rozsahu 40 hodín vykonáva právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá má na jej vykonávanie oprávnenie vydané ministerstvom.

(4) Obsahom základnej prípravy členov sú

- a) právne predpisy na úseku ochrany pred požiarom,
- b) organizácia výkonu služby v hasičských jednotkách,
- c) technický výcvik s hasičskou technikou a vecnými prostriedkami,
- d) základné procesy horenia, hasiace látky a zásady ich použitia,
- e) metodika zdolávania požiarov a vykonávania záchranných prác,
- f) základy poskytovania predlekárskej prvej pomoci,
- g) bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na pracovisku a pri zásahovej činnosti,
- h) poradová príprava.

(5) Základná príprava členov sa skončí teoretickou skúškou a praktickou skúškou, ktorú vykonáva komisia určená zriaďovateľom.

§ 15

Zdokonaľovacia príprava

(1) Zdokonaľovacia príprava sa vykonáva v hasičských jednotkách a zúčastňujú sa na nej všetci zamestnanci a členovia. Zdokonaľovacia príprava zamestnancov je súčasťou výkonu služby. Termíny vykonávania zdokonaľovacej prípravy členov určuje zriaďovateľ.

(2) Zdokonaľovacia príprava zamestnancov sa vyko-

náva počas výcvikového roka, ktorý sa začína 1. septembra a končí sa 31. augusta nasledujúceho roka; túto prípravu vykonávajú velitelia všetkých stupňov a určení zamestnanci podľa ročných plánov zdokonaľovacej prípravy.

(3) Zdokonaľovacia príprava zamestnancov sa vykonáva v rozsahu 50 hodín mesačne.

(4) Zamestnanci sa na záver výcvikového roka podrobujú overovaniu teoretických vedomostí, praktických zručností a fyzickej zdatnosti pred skúšobnou komisiou, ktorú zriaďuje veliteľ hasičskej jednotky.

(5) Zdokonaľovacia príprava členov trvá šesť hodín mesačne vo výcvikovom roku; vykonáva ju zriaďovateľ, ktorý určuje jej obsah.

(6) Spôsob overovania vedomostí a praktických zručností členov na záver výcvikového roka určuje zriaďovateľ hasičskej jednotky.

(7) Obsah zdokonaľovacej prípravy zamestnancov určuje veliteľ hasičskej jednotky diferencovane podľa funkcií v hasičskej jednotke a podľa nebezpečenstva vzniku požiaru vo svojom zásahovom obvode.

(8) V rámci zdokonaľovacej prípravy môžu krajské riaditeľstvo a okresné riaditeľstvo vykonávať odbornometodické zamestnania veliteľov, vedúcich oddelení, operačných dôstojníkov a technikov špecialistov odborných služieb.

(9) Súčasťou zdokonaľovacej prípravy sú aj taktické cvičenia.

§ 16

Špecializovaná príprava

(1) Špecializovaná príprava je určená na zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov a členov a pozostáva

- a) z odbornej prípravy a z overovania odbornej spôsobilosti na určené funkcie v hasičskej jednotke,
- b) z odbornej prípravy na získanie odbornosti na výkon špeciálnych činností zameraných na zdoľávanie požiarov a na vykonávanie záchranných prác pri požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, na obsluhu hasičskej techniky a na činnosti súvisiace s výkonom služby.

(2) Špecializovaná príprava zamestnancov a členov na účely odbornej prípravy a overovania odbornej spôsobilosti sa vykonáva na funkciu

- a) veliteľa hasičskej jednotky a jeho zástupcu,
- b) veliteľa zmeny, čaty a družstva,
- c) technika špecialistu odborných služieb,
- d) operačného dôstojníka.

(3) Špecializovanú prípravu veliteľa mestského hasičského a záchranného zboru, jeho zástupcu, veliteľov závodných hasičských útvarov a ich zástupcov, veliteľov zmien a veliteľov čiat vykonáva ministerstvo

- a) v rozsahu 80 hodín, ak absolvovali špecializovanú alebo obdobnú prípravu ako nižší velitelia,

- b) v rozsahu 200 hodín, ak neabsolvovali špecializovanú ani obdobnú prípravu ako nižší velitelia.

(4) Špecializovanú prípravu technikov odborných služieb a operačných dôstojníkov mestského hasičského a záchranného zboru a závodných hasičských útvarov vykonáva ministerstvo v rozsahu 80 hodín.

(5) Špecializovanú prípravu veliteľov družstiev mestského hasičského a záchranného zboru a veliteľov družstiev závodných hasičských útvarov v rozsahu 120 hodín vykonáva ministerstvo.

(6) Obsah špecializovanej prípravy veliteľa mestského hasičského a záchranného zboru, veliteľov závodných hasičských útvarov a ich zástupcov je uvedený v prílohe č. 10.

(7) Špecializovanú prípravu veliteľov obecných hasičských zborov a závodných hasičských zborov v rozsahu 24 hodín vykonáva okresné riaditeľstvo, právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá má na túto činnosť oprávnenie vydané ministerstvom. Pri špecializovanej príprave veliteľov obecných hasičských zborov okresné riaditeľstvo spolupracuje s Dobrovoľnou požiarnou ochranou Slovenskej republiky a s občianskymi združeniami na úseku ochrany pred požiarom. Obsah špecializovanej prípravy veliteľov závodných hasičských zborov a veliteľov obecných hasičských zborov je uvedený v prílohe č. 11.

(8) Odbornú prípravu na získanie odbornosti na výkon špeciálnych činností zameraných na zdoľávanie požiarov a na vykonávanie záchranných prác pri požiaroch, živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach, na obsluhu hasičskej techniky a na činnosti súvisiace s výkonom služby vykonáva ministerstvo, právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá má na takú činnosť oprávnenie.⁹⁾ Odborná príprava sa skončí skúškou pred skúšobnou komisiou určenou ministerstvom, právnickou osobou alebo podnikajúcou fyzickou osobou, ktorá má na túto činnosť oprávnenie.

§ 17

Cyklická príprava

(1) Cyklická príprava zamestnancov a členov zaradených do funkcií, na ktorých výkon sa požaduje odborná spôsobilosť, je určená na prehĺbenie znalostí, zručností, fyzickej zdatnosti a návykov potrebných na vykonávanie činností pri zdoľávaní požiaru a vykonávaní záchranných prác pri požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, ktoré sa vyžadujú na opätovné overenie odbornej spôsobilosti. Vykonáva sa pred uplynutím platnosti vydaného osvedčenia o odbornej spôsobilosti. Cyklická príprava sa vykonáva na funkciu

- a) veliteľa hasičskej jednotky a jeho zástupcu,
- b) veliteľa zmeny, čaty a družstva,
- c) technika špecialistu odborných služieb,
- d) operačného dôstojníka.

⁹⁾ Napríklad vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach.

(2) Cyklickú prípravu veliteľov závodných hasičských útvarov a ich zástupcov, veliteľa mestského hasičského a záchranného zboru a jeho zástupcu, veliteľov zmien, veliteľov čiat a technikov špecialistov odborných služieb uvedených hasičských jednotiek vykonáva ministerstvo v rozsahu 40 hodín raz za päť rokov. Obsah cyklickej prípravy určuje ministerstvo.

(3) Cyklickú prípravu veliteľov družstiev mestského hasičského a záchranného zboru a závodných hasičských útvarov a operačných dôstojníkov mestského hasičského a záchranného zboru vykonáva krajské riaditeľstvo v rozsahu 40 hodín raz za päť rokov. Obsah cyklickej prípravy určuje ministerstvo.

(4) Cyklickú prípravu veliteľov závodných hasičských zborov a obecných hasičských zborov vykonáva okresné riaditeľstvo v rozsahu 24 hodín raz za 5 rokov. Obsah cyklickej prípravy určuje krajské riaditeľstvo. Pri cyklickej príprave veliteľov obecných hasičských zborov okresné riaditeľstvo spolupracuje s Dobrovoľnou požiarnou ochranou a s občianskymi združeniami na úseku ochrany pred požiarmi.

Fyzická príprava

§ 18

Vykonávanie fyzickej prípravy

(1) Fyzická príprava zamestnancov sa vykonáva celoročne s cieľom upevňovať a zvyšovať fyzickú zdatnosť, rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové návyky nevyhnutné pri plnení úloh pri zdolávaní požiarov a vykonávaní záchranných prác.

(2) Obsahom fyzickej prípravy je

- a) všeobecná fyzická príprava,
- b) špeciálna fyzická príprava.

(3) Na záver výcvikového roka sa overuje fyzická zdatnosť zamestnancov pred komisiou zriadenou zriaďovateľom hasičskej jednotky.

§ 19

Všeobecná fyzická príprava

(1) Na všeobecnej fyzickej príprave sa zúčastňujú všetci zamestnanci bez rozdielu veku.

(2) Všeobecná fyzická príprava zamestnancov sa vykonáva v rámci zdokonaľovacej prípravy; je zameraná na upevňovanie a zvyšovanie sily, rýchlosti, vytrvalosti a pohyblivosti ako základu fyzickej zdatnosti zamestnancov.

(3) Rozsah všeobecnej fyzickej prípravy pre zamestnancov s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom je najmenej desať hodín mesačne a pre zamestnancov s rovnomerne rozvrhnutým pracovným časom najmenej dve hodiny týždenne.

(4) Fyzická zdatnosť sa overuje v týchto disciplínach:

- a) skok do diaľky z miesta,
- b) beh na 50 m,
- c) ľah – sed v priebehu 60 sekúnd,

d) zhyby nadhmatom na hrazde,

e) beh v trvaní 12 minút,

f) plávanie na 100 m.

(5) Overovaniu fyzickej zdatnosti sa podrobujú zamestnanci do veku 50 rokov. Zamestnanci vo veku nad 50 rokov sa môžu podrobiť overeniu fyzickej zdatnosti dobrovoľne. Ak sú zamestnancami aj ženy, veková hranica na overenie fyzickej zdatnosti je rovnaká ako u mužov.

(6) Čas vykonávania všeobecnej fyzickej prípravy, jej obsah a spôsob overovania fyzickej zdatnosti zamestnancov určí zriaďovateľ hasičskej jednotky. Výsledky overovania fyzickej zdatnosti zamestnanca sú podkladom pre zriaďovateľa hasičskej jednotky na hodnotenie zamestnanca na výkon služby v hasičskej jednotke.

(7) Metodické pokyny na overovanie fyzickej zdatnosti a limity na hodnotenie fyzickej zdatnosti zamestnancov sú uvedené v prílohe č. 12.

(8) Zamestnanec vyhovel overeniu fyzickej zdatnosti vtedy, ak splnil všetky disciplíny overovania uvedené v odseku 4 a dosiahol najmenej 20 bodov hodnotenia uvedeného v prílohe č. 12.

§ 20

Špeciálna fyzická príprava

(1) Špeciálna fyzická príprava zamestnancov je súčasťou výkonu služby a je zameraná na upevňovanie a rozvíjanie špeciálnych pohybových, silových a vytrvalostných schopností a vlastností zodpovedajúcich charakteru činnosti pri zásahu hasičských jednotiek. Súčasťou špeciálnej fyzickej prípravy je hasičský šport.

(2) Rozsah špeciálnej fyzickej prípravy zamestnancov s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom je päť hodín mesačne.

§ 21

Hasičský šport

(1) Zamestnanci na získanie trvalých návykov a zručností potrebných pri praktickej činnosti pri zásahoch vykonávajú hasičský šport v týchto disciplínach:

- a) beh na 100 m cez prekážky,
- b) výstup do 4. podlažia cvičnej veže,
- c) štafetový beh na 4 × 100 m,
- d) požiarny útok.

(2) Výnimku z tejto povinnosti môže v odôvodnených prípadoch udeliť, najmä so zreteľom na zdravotný stav zamestnanca, veliteľ mestského hasičského a záchranného zboru alebo veliteľ závodného hasičského útvaru.

(3) Na preverenie získaných silových, pohybových a vytrvalostných schopností, ako aj trvalých návykov a zručností sa organizujú súťaže v hasičskom športe. Súťaž v hasičskom športe na úrovni okresu organizuje okresné riaditeľstvo, na úrovni kraja krajské riaditeľstvo a na úrovni republiky ministerstvo. Pravidlá vy-

konávania súťaží vydá ministerstvo. Ďalšie súťaže v hasičskom športe môžu organizovať orgány miestnej štátnej správy a iné právnické osoby alebo fyzické osoby.

(4) Členovia sa môžu zúčastňovať na súťažiach v hasičskom športe.

Štvrtý oddiel **Odborná spôsobilosť**

§ 22

Odborná spôsobilosť

(1) Velitelia závodných hasičských útvarov a ich zástupcovia, veliteľ mestského hasičského a záchranného zboru a jeho zástupca, velitelia zmien, velitelia čiat, velitelia družstiev, technici špecialisti odborných služieb uvedených hasičských jednotiek a operační dôstojníci mestského hasičského a záchranného zboru, ako aj velitelia obecných hasičských zborov a závodných hasičských zborov sa podrobujú overeniu odbornej spôsobilosti.

(2) Odborná spôsobilosť na výkon funkcií uvedených v odseku 1 sa požaduje pred zaradením do funkcie.

(3) Odborná spôsobilosť sa overuje skúškami pred skúšobnou komisiou a preukazuje sa osvedčením. Overovaniu odbornej spôsobilosti sa podrobujú zamestnanci a členovia až po absolvovaní špecializovanej prípravy alebo cyklickej prípravy.

Postup pri overovaní a osvedčovaní odbornej spôsobilosti

§ 23

(1) Odbornú spôsobilosť tvorí súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností, ktoré sú nevyhnutné na riadny výkon pre uvedené funkcie.

(2) Veliteľ závodného hasičského útvaru a jeho zástupca, veliteľ mestského hasičského a záchranného zboru a jeho zástupca, veliteľ zmeny, veliteľ čaty, veliteľ družstva uvedených hasičských jednotiek, ako aj operačný dôstojník mestského hasičského a záchranného zboru a veliteľ obecného hasičského zboru a závodného hasičského zboru preukazujú znalosť

- a) predpisov o výkone služby v hasičskej jednotke, práv a povinností podľa vykonávanej funkcie,
- b) zásad riadiacej práce a základov psychológie, metodiky zdolávania požiarov a výkonu záchranných prác, ako aj efektívnosti využívania hasičskej techniky, poznanie hasiacích látok, vecných prostriedkov a zásad ich používania,
- c) riadenia zdolávania požiarov, vykonávania záchranných prác pri živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach,
- d) organizácie odbornej prípravy a jej obsahu, praktického výcviku a telesnej prípravy,
- e) objektov so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru v zásahovom obvode, ich stavebného riešenia,

- požiarnotechnických zariadení a požiarneho nebezpečenstva technologických procesov,
- f) rozmiestnenia síl a prostriedkov zásahového obvodu,
- g) identifikácie a zásad likvidácie nebezpečných látok,
- h) predpisov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(3) Technici špecialisti odborných služieb hasičských jednotiek preukazujú znalosť

- a) predpisov o výkone služby v odborných službách a povinností podľa funkčného zaradenia v hasičskej jednotke,
- b) technických údajov, funkcií a obsluhy hasičskej techniky a vecných prostriedkov, ich údržby, ošetrovania, kontroly a skúšania,
- c) organizácie a obsahu odbornej prípravy odborných služieb,
- d) základných povinností pri používaní hasičskej techniky a vecných prostriedkov,
- e) prevádzkových režimov a odstraňovania najčastejších nedostatkov a porúch na zariadeniach, hasičskej technike a na vecných prostriedkoch,
- f) vedenia predpísanej dokumentácie odborných služieb.

§ 24

- (1) Overovanie odbornej spôsobilosti vykonáva
- a) ministerstvo, ak ide o veliteľov a zástupcov veliteľov, veliteľov zmien, veliteľov čiat a technikov špecialistov odborných služieb závodných hasičských útvarov, veliteľa a zástupcu veliteľa, veliteľov zmien, veliteľov čiat a technikov špecialistov odborných služieb mestského hasičského a záchranného zboru,
 - b) krajské riaditeľstvo, ak ide o zamestnancov vo funkciách veliteľ družstva a operačný dôstojník a o veliteľov závodných hasičských zborov,
 - c) okresné riaditeľstvo, ak ide o veliteľov obecných hasičských zborov.

(2) Odborná spôsobilosť sa overuje pred skúšobnou komisiou, ktorú podľa odseku 1 písm. a) zriaďuje ministerstvo, podľa odseku 1 písm. b) krajské riaditeľstvo a podľa odseku 1 písm. c) okresné riaditeľstvo. Komisia má najmenej troch členov.

(3) Absolventom stredného odborného učilišťa v študijnom odbore mechanik požiarnej techniky možno vydať po dvoch rokoch praxe osvedčenie o odbornej spôsobilosti na funkciu technika špecialistu strojnej služby; osvedčenie môže mať platnosť najviac päť rokov od skončenia štúdia.

(4) O skúške a o jej výsledku vyhotovuje skúšobná komisia zápisnicu. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydáva orgán príslušný na overovanie odbornej spôsobilosti. Vzory osvedčení o odbornej spôsobilosti sú uvedené v prílohe č. 13.

(5) Ak zamestnanec alebo člen na skúške nevyhovел, môže skúšku raz opakovať. Termín opakovanej skúšky určí orgán príslušný na overovanie odbornej spôsobilosti tak, aby sa konala najskôr jeden mesiac a najne-

skôr tri mesiace odo dňa skúšky, pri ktorej skúšaný nevyhovel.

(6) Zamestnanci a členovia zaradení do funkcií uvedených v odseku 1 sa podrobujú ďalšiemu overovaniu odbornej spôsobilosti raz za päť rokov. Platnosť osvedčenia odbornej spôsobilosti je päť rokov odo dňa vykonania skúšky.

§ 25

Priznanie, odpustenie a odňatie odbornej spôsobilosti

(1) Overenie odbornej spôsobilosti môže príslušný orgán podľa § 24 na žiadosť zamestnanca alebo člena odpustiť, ak v roku, v ktorom by sa mal podrobiť overeniu odbornej spôsobilosti, dosiahne muž aspoň 55 rokov veku, žena 50 rokov veku a má najmenej 10 rokov odbornej praxe na úseku súvisiacom s obsahom výkonu funkcie.

(2) Na výkon funkcie veliteľa obecného hasičského zboru sa nevyžaduje odborná spôsobilosť, ak túto funkciu vykonáva príslušník alebo zamestnanec, ktorý má odbornú spôsobilosť na riadiacu funkciu v hasičskej jednotke.

(3) Ak sa zistí, že ten, komu bolo vydané osvedčenie o odbornej spôsobilosti, opakovane vykazuje pri výkone svojej funkcie nedostatky, môže mu orgán príslušný na overenie odbornej spôsobilosti toto osvedčenie zadržáť do vykonania nového overenia podľa odseku 4.

(4) Zamestnanec a člen, ktorým bolo zadržané osvedčenie o odbornej spôsobilosti, podrobí sa novému overeniu odbornej spôsobilosti pred skúšobnou komisiou najskôr do jedného mesiaca a najneskôr do troch mesiacov odo dňa zadržania osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

(5) Ak zamestnanec alebo člen na opakovanej skúške nevyhovie, orgán príslušný na overovanie odbornej spôsobilosti mu osvedčenie o odbornej spôsobilosti odníme.

Piaty oddiel

Taktické cvičenie a previerkové cvičenie

§ 26

Taktické cvičenie

(1) Taktické cvičenie vykonávajú hasičské jednotky s cieľom prehlbovať schopnosti veliteľov pri riadení síl a nasadzovaní hasičskej techniky a vecných prostriedkov pri zásahu a precvičovať pripravenosť a akcioskopnosť hasičských jednotiek, ako aj súčinnosť týchto jednotiek s ostatnými službami, najmä

- pri zdolávaní požiarov v objektoch s technológiou so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, veľkoskladov a rozsiahlych lesných požiarov,
- pri evakuácii osôb z budov,
- pri likvidácii následkov dopravných nehôd v cestnej a železničnej doprave pri preprave nebezpečných látok,
- pri vykonávaní záchranných prác na vodnej ploche a pod vodnou hladinou,
- pri zdolávaní požiarov veľkokapacitných nádrží

s horľavými kvapalinami a so skvapalnenými plynmi,

- pri zdolávaní požiarov výškových objektov a strešných konštrukcií,
- pri zdolávaní požiarov káblových kanálov,
- pri likvidácii následkov havárií v leteckej doprave,
- pri vykonávaní záchranných prác v ťažko prístupných miestach a terénoch.

(2) Taktické cvičenia organizujú velitelia hasičských jednotiek v súlade s plánom zdokonaľovacej prípravy. Na vykonanie taktického cvičenia sa vypracúva dokumentácia, ktorá obsahuje textovú časť a grafickú časť. Dokumentáciu vypracúva veliteľ taktického cvičenia. Dokumentácia obsahuje najmä opis a charakteristiku objektu, jeho pôdorys a vybrané rezy, prístupové komunikácie, vodné zdroje, vyznačenie nasadenia jednotlivých prúdov alebo iných činností, nasadené sily a prostriedky a časový priebeh taktického cvičenia. Súčasťou dokumentácie je aj písomné vyhodnotenie taktického cvičenia, ktoré schvaľuje ten, kto taktické cvičenie nariadil.

(3) Ak sa na taktickom cvičení zúčastňujú dve hasičské jednotky alebo viac hasičských jednotiek z okresu, dokumentáciu podľa odseku 2 schvaľuje riaditeľ okresného riaditeľstva. Ak sa na taktickom cvičení zúčastňujú hasičské jednotky z viacerých okresov, dokumentáciu podľa odseku 2 schvaľuje riaditeľ krajského riaditeľstva.

(4) Vykonanie taktického cvičenia nariaďuje krajské riaditeľstvo na území kraja alebo okresné riaditeľstvo vo svojom územnom obvode.

§ 27

Previerkové cvičenie

(1) Previerkové cvičenie sa vykonáva s cieľom preveriť

- pripravenosť hasičskej jednotky na zdolávanie požiarov, vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach podľa zadanej situácie,
- pripravenosť veliteľov hasičských jednotiek na riadenie zásahu pri zdolávaní veľkých a zložitých požiarov, vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach podľa zadanej situácie,
- akcioskopnosť hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti.

(2) Previerkové cvičenie sú oprávnené nariadiť orgány vykonávajúce štátny požiarny dozor, obec pre hasičskú jednotku obce a štatutárny orgán právnickej osoby pre hasičskú jednotku zriadenú v jej pôsobnosti. O vykonaní previerkového cvičenia sa spracúva záznam.

(3) Pri previerkovom cvičení s námetom požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti sa ohlasovní požiarov alebo operačnému stredisku oznamuje, že ide o previerkové cvičenie, ak nie sú súčasťou preverovania.

Šiesty oddiel

Dokumentácia hasičskej jednotky

§ 28

Dokumentácia o činnosti hasičskej jednotky

(1) Dokumentácia o činnosti mestského hasičského a záchranného zboru a závodného hasičského útvaru (ďalej len „dokumentácia“) je určená na vykonávanie záznamov o dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa výkonu služby.

- (2) Základnú dokumentáciu tvorí
- a) kniha o výkone služby (strážna kniha),
 - b) správa o zásahu,
 - c) ročný plán a mesačné plány zdokonaľovacej prípravy, záznam o účasti na zdokonaľovacej príprave, dokumentácie taktických cvičení a previerkových cvičení,
 - d) na úseku strojnej služby
 1. prevádzkový denník o používaní hasičského automobilu a agregátu,
 2. vozový zošit,
 3. ročný plán údržby hasičskej techniky,
 - e) na úseku protiplynovej služby
 1. záznam o kontrole izolačných dýchacích prístrojov,
 2. záznam o kontrole ochranných odevov,
 3. prevádzkový denník plniaceho zariadenia,
 - f) na úseku spojovacej služby
 1. staničný denník rádiového spojenia,
 2. staničný protokol rádiových služieb,
 3. kniha porúch,
 - g) v operačnom stredisku alebo v ohlasovni požiarov
 1. kniha výkonu služby v operačnom stredisku a v ohlasovni požiarov,
 2. kniha ohlásených prípadov,
 3. poriadok operačného strediska alebo ohlasovne požiarov,
 4. príkaz na výjazd,
 - h) na úseku riadenia dokumentácia o vnútornej kontrolnej činnosti.

(3) Vedenie dokumentácie a jej aktualizáciu vykonávajú zamestnanci určení veliteľom hasičskej jednotky. Kontrolu vedenia dokumentácie vykonáva veliteľ hasičskej jednotky, ktorý určí aj spôsob jej uloženia.

(4) Obecny hasičský zbor a závodny hasičský zbor vedú základnú dokumentáciu uvedenú v odseku 2 písm. a), c), d) v prvom a v druhom bode, v písmene f), ak majú povolenie na rádiovú prevádzku, a v písmene g) v druhom bode. Ostatnú dokumentáciu uvedenú v § 31 vedie v primeranom rozsahu.

§ 29

Obsah dokumentácie

(1) V knihe o výkone služby sú uvedené údaje o organizačnom začlenení zamestnancov slúžiacej zmeny na zásahovú činnosť, o zaradení hasičskej techniky, ako aj informácie o priebehu služby.

(2) Správa o zásahu obsahuje základné údaje o vykonanom zásahu vlastnej hasičskej jednotky a o čin-

nosti ďalších zúčastnených hasičských jednotiek na mieste zásahu; jej súčasťou je situačný náčrt, prípadne fotodokumentácia.

(3) Ročný plán zdokonaľovacej prípravy určuje obsah zdokonaľovacej prípravy podľa jednotlivých mesiacov pre jednotlivé funkcie a pre odborné služby. Súčasťou dokumentácie zdokonaľovacej prípravy je aj záznam o jej vykonaní a príprave školiteľa.

(4) Podrobnosti o vedení prevádzkového denníka a vozového zošita sú uvedené v prílohe č. 3.

(5) Podrobnosti o vykonávaní záznamov o kontrole izolačných dýchacích prístrojov a ochranných odevov sú uvedené v prílohe č. 4.

(6) Staničný denník rádiového spojenia sa vedie len vtedy, ak ide o základňovú rádiostanicu, a uvádzajú sa v ňom skrátené záznamy o vykonaných spojeniach; do staničného protokolu rádiových služieb sa uvádzajú mená osôb, ktoré obsluhujú v určený deň rádiové stanice.

(7) V knihe výkonu služby v operačnom stredisku a v ohlasovni požiarov sa uvádzajú mená osôb, ktoré vykonávajú službu, a udalosti, ktoré v priebehu služby nastali; v knihe ohlásených prípadov sa vykonávajú záznamy o prijatých ohláseniach požiarov a iných mimoriadnych udalostiach; poriadok operačného strediska určuje zásady výkonu služby v operačnom stredisku a v ohlasovni požiarov.

§ 30

Ostatná dokumentácia

Ostatnú dokumentáciu tvorí

- a) dokumentácia o zdolávaní požiarov,
- b) požiarový poplachový plán,
- c) povodňový plán záchranných prác.

§ 31

Dokumentácia o zdolávaní požiarov

(1) Dokumentáciu o zdolávaní požiarov tvoria operatívne plány zdolávania požiarov (ďalej len „operatívny plán“) a operatívne karty zdolávania požiarov (ďalej len „operatívna karta“), ktoré vypracúva právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba pre potreby zásahovej činnosti hasičskej jednotky, ktorú zriadila.

(2) Údaje na vypracovanie dokumentácie o zdolávaní požiarov pre potreby Hasičského a záchranného zboru poskytuje obec, právnická osoba alebo podnikajúca fyzická osoba okresnému riaditeľstvu; na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy mestskému hasičskému a záchrannému zboru.

(3) Dokumentácia o zdolávaní požiarov sa aktualizuje podľa skutočného stavu a dopĺňa sa na základe poznatkov získaných pri zdolávaní požiarov a po vykonaní taktického cvičenia alebo previerkového cvičenia najmenej raz za rok.

§ 32

Operatívny plán

(1) Operatívny plán sa vypracúva na objekty s miestami so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,¹⁰⁾ na objekty s dôležitým hospodárskym, kultúrnym alebo s iným významom alebo na objekty, v ktorých sú zložité podmienky na zdoľávanie požiaru alebo na evakuáciu osôb.

(2) Operatívny plán obsahuje textovú časť a grafickú časť. Textová časť obsahuje najmä operatívno-taktickú charakteristiku objektu, údaje o najzložitejšom variante požiaru, údaje o silách a prostriedkoch potrebných na jeho zdoľanie, odporúčania pre veliteľa zásahu a členov riadiaceho štábu. Grafická časť operatívneho plánu obsahuje spravidla pôdorysný plán objektu alebo schému technologického zariadenia, situačnú schému okolitých objektov, komunikácií a zdrojov vody.

(3) Operatívno-taktická charakteristika objektu obsahuje

- a) údaje o objekte alebo o technologickom zariadení, požiaru odolnosť stavebných konštrukcií a materiálov, požiarne zaťaženie, stručný opis technologických postupov a zdroje vody (objem, tlak, prietok, možnosti pripojenia hasičskej techniky a čerpace stanovisko), údaje o náhradných vodných zdrojoch,
- b) charakteristiky požiarotechnických zariadení,¹⁰⁾
- c) charakteristiky príjazdových trás, komunikácií a nástupných plôch pre hasičskú techniku,
- d) predpokladané miesto vzniku požiaru, výbuchu s následným požiarom a úniku nebezpečnej látky,
- e) umiestnenie hlavného vypínača elektrickej energie, hlavného uzáveru plynu, vody a produktovodov.

(4) Najzložitejší variant požiaru a evakuácia osôb sa určujú na základe operatívno-taktickej charakteristiky objektu alebo technologického zariadenia podľa predpokladaného miesta vzniku požiaru, výbuchu s následným požiarom alebo úniku nebezpečnej látky s výpočtom plochy a obvodu požiaru, havárie alebo úniku nebezpečnej látky.

(5) Údaje o potrebných hasičských jednotkách obsahujú ich počet, vybavenie hasičskou technikou a vecnými prostriedkami, ako aj údaje o iných zložkách potrebných na zdoľanie požiaru, evakuáciu osôb, likvidáciu havárie alebo inej mimoriadnej udalosti.

(6) Odporúčania pre veliteľa zásahu a riadiaci štáb obsahujú údaje o spôsobe záchranu alebo evakuácie osôb, podmienky na nasadenie hasičských jednotiek, použitie ochranných prostriedkov, skladovanie horľavých kvapalín, výbušnín, jedov a zdrojov ionizujúceho žiarenia alebo o iných závažných skutočnostiach, ktoré môžu mať rozhodujúci vplyv na zásah hasičských

jednotiek, ich bezpečnosť a ochranu zdravia pri zásahu a na rozhodovací proces veliteľa zásahu.

§ 33

Operatívna karta

(1) Operatívna karta je zjednodušená forma dokumentácie o zdoľávaní požiarov; vypracúva sa na mieste so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,¹⁰⁾ na ktoré sa nevyžaduje spracovanie operatívneho plánu.

(2) Operatívna karta obsahuje textovú časť a grafickú časť. Textová časť obsahuje charakter objektu, opis najkratšej cesty hasičskej jednotky k objektu, konštrukčné osobitosti objektu, opis miest uzavretia plynu, vypnutia elektrického prúdu, zapojenia núdzového osvetlenia, evakuačných ciest, vnútorného rozvodu vody na hasenie požiarov a iné potrebné údaje. Grafická časť obsahuje schému objektu, podľa potreby aj schému okolitých objektov, najmä komunikácií a zdrojov vody.

§ 34

Požiarne poplachový plán

(1) Požiarne poplachový plán určuje zaradenie hasičských jednotiek a špeciálnych služieb vodární, plynární, elektrární, zdravotníckych zariadení a spojov do jednotlivých stupňov požiarneho poplachu a ich povolávanie na zásah.

(2) Stupne požiarneho poplachu sa určujú pre objekty právnických osôb, podnikajúcich fyzických osôb alebo pre obce podľa ich požiarneho rizika.¹¹⁾

(3) Jednotlivé stupne poplachu sa určujú takto:

- a) prvý stupeň sa určuje pre objekty, v ktorých sa predpokladá zdoľanie požiaru hasičskou jednotkou obce, právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby,
- b) druhý stupeň požiarneho poplachu je určený pre objekty, v ktorých sa na zdoľanie požiaru predpokladá použitie hasičských jednotiek, ktoré sústreďuje a nasadzuje okresné riaditeľstvo,
- c) tretí stupeň požiarneho poplachu je určený pre objekty, v ktorých sa na zdoľanie požiaru predpokladá použitie hasičských jednotiek, ktoré sústreďuje a nasadzuje krajské riaditeľstvo,
- d) stupeň „Z“ sa vyhlasuje pri veľkých a rozsiahlych požiaroch.

(4) Požiarne poplachový plán územného obvodu vypracúva okresné riaditeľstvo a predkladá ho krajskému riaditeľstvu, ktoré vypracúva požiarne poplachový plán územného obvodu kraja. Výpisy z požiarneho poplachového plánu územného obvodu doručuje okresné riaditeľstvo obciam, dotknutým právnickým osobám alebo podnikajúcim fyzickým osobám.

(5) Pri spracúvaní požiarneho poplachového plánu

¹⁰⁾ Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii.

¹¹⁾ § 19 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 288/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

koordinuje krajské riaditeľstvo zaraďovanie síl a prostriedkov do jednotlivých stupňov požiarneho poplachu s dotknutými okresnými riaditeľstvami; okresné riaditeľstvo koordinuje zaraďovanie síl a prostriedkov do jednotlivých stupňov poplachu s obcami alebo právnickými osobami, ktoré poskytujú pomoc pri zdoľávaní požiaru.

§ 35

Povodňový plán záchranných prác

Povodňový plán záchranných prác územného obvodu spracúvajú hasičské jednotky v rozsahu vymedzenom osobitným predpisom.⁷⁾

§ 36

Uloženie ostatnej dokumentácie

Dokumentácia o zdoľávaní požiarov, požiarneho poplachového plánu a povodňový plán záchranných prác sú uložené v operačnom stredisku okresného riaditeľstva alebo v operačnom stredisku mestského hasičského a záchranného zboru; dokumentácia o zdoľávaní požiarov a výpis z požiarneho poplachového plánu sú uložené v ohlasovni požiarov závodného hasičského útvaru; výpis z požiarneho poplachového plánu a povodňový plán obce sú uložené u zriaďovateľa obecného hasičského zboru.

Siedmy oddiel

Rovnošata a funkčné označenie

§ 37

(1) Zriaďovateľ hasičskej jednotky poskytuje zamestnancovi alebo členovi rovnošatu, ktorá pri práci na hasičskej stanici alebo v zbrojnici plní aj funkciu osobného ochranného pracovného prostriedku. Ostatné osobné ochranné pracovné prostriedky poskytuje zriaďovateľ hasičskej jednotky zamestnancom alebo členom podľa osobitného predpisu.¹²⁾

(2) Strih rovnošaty má byť riešený tak, aby umožňoval bezpečný výkon služby, nosenie funkčného označenia, ako aj označenia príslušnosti k zriaďovateľovi.

(3) Funkčné označenie je umiestnené na výložke rovnošaty na pravej strane blúzy nad chlopňou horného vrecka. Označenie príslušnosti k zriaďovateľovi je umiestnené na vonkajšej strane ľavého rukáva rovnošaty.

§ 38

(1) Funkčné označenie zamestnancov alebo členov uvedených v § 3 a označenie ich príslušnosti zabezpečuje zriaďovateľ.

- (2) Funkčné označenia zamestnancov tvoria
- a) štvorplamenné rozety striebornej farby s priemerom 14 mm pre funkciu
 1. hasič – jedna rozeta,
 2. hasič záchranár, operátor ohlasovne požiarov – dve rozety,
 3. hasič záchranár – špecialista, technik-strojník – tri rozety,
 - b) päťlístkové rozety zlatej farby s priemerom 20 mm pre funkciu
 1. veliteľ družstva, technik špecialista odbornej služby – jedna rozeta,
 2. veliteľ čaty, vedúci technik špecialista – dve rozety,
 3. vedúci oddelenia, veliteľ stanice, operačný dôstojník – tri rozety,
 - c) päťlístkové rozety zlatej farby s priemerom 20 mm a lemovka zlatej farby pre funkciu
 1. veliteľ zmeny – jedna rozeta a zlatá lemovka,
 2. zástupca veliteľa jednotky – dve rozety a lemovka zlatej farby,
 3. veliteľ jednotky – tri rozety a lemovka zlatej farby.

(3) Funkčné označenia členov tvoria

- a) päťlístkové rozety striebornej farby s priemerom 14 mm pre funkciu
 1. hasič – jedna rozeta,
 2. starší hasič – dve rozety,
 3. technik-strojník – tri rozety,
- b) päťlístkové rozety striebornej farby s priemerom 14 mm a lemovka striebornej farby, pretkávaná modrou niťou pre funkciu
 1. veliteľ družstva – jedna rozeta a lemovka striebornej farby, pretkávaná modrou niťou,
 2. veliteľ jednotky – dve rozety a strieborná lemovka pretkávaná modrou niťou.

(4) Príslušnosť zamestnancov alebo členov k zriaďovateľovi sa označuje znakom. Závodné hasičské útvary a závodné hasičské zbory majú znak v tvare kruhu s priemerom 90 mm. Mestský hasičský a záchranný zbor má znak v tvare upraveného štítu s rozmermi 75 mm × 90 mm. Obecné hasičské zbory majú znak v tvare štítu s rozmermi 75 mm × 90 mm. Na znaku je uvedený názov hasičskej jednotky a jej sídlo. V strede znaku je erb obce alebo logo právnickej osoby. Rozmery erbov sa riadia heraldickými pravidlami. Príslušnosť k zriaďovateľovi sa označuje aj na čiapke k rovnošate. Používa sa spravidla náševkový znak v tvare štítu.

(5) Ak zriaďovateľ poskytne zamestnancom alebo členom spoločenskú rovnošatu, funkčné označenie sa umiestňuje na náramenníkoch.

(6) Grafické znázornenie funkčných označení členov je uvedené v prílohe č. 14.

(7) Grafické znázornenie funkčných označení zamestnancov je uvedené v prílohe č. 15.

¹²⁾ Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 377/1996 Z. z. o poskytovaní osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Ôsmy oddiel**Poskytovanie ochranných nápojov a stravovania**

§ 39

(1) Veliteľ zásahu zabezpečuje pre každého, kto sa bezprostredne podieľa osobnou pomocou na zdolávaní požiaru a vykonávaní záchranných prác, bezplatné poskytnutie ochranných nápojov a stravovania, ak jeho osobná pomoc trvala viac ako päť hodín. Množstvo a druh ochranných nápojov určuje veliteľ zásahu podľa poveternostných podmienok, fyzickej záťaže a termického namáhania.

(2) Ochranné nápoje a stravovanie zabezpečuje veliteľ zásahu v súčinnosti s tým subjektom, ktorý ich má uhrádzať podľa osobitného predpisu.¹³⁾

(3) Hodnota poskytovaného stravovania sa určuje podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

Deviaty oddiel**Prechodné a záverečné ustanovenia**

§ 40

Prechodné ustanovenie

Odborná príprava hasičských jednotiek, ktorá sa začala v školskom roku 2001/2002 podľa doterajších predpisov, vykonáva sa do 31. augusta 2002; odborná príprava od 1. septembra 2002 sa vykonáva podľa tejto vyhlášky.

§ 41

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

Ivan Šimko v. r.

¹³⁾ § 49 ods. 2 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi.

¹⁴⁾ § 5 zákona č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

**Príloha č. 1
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****POSTUP PRI SPRACÚVANÍ ANALÝZY A JEJ OBSAH**

1. Pri analýze sa spracúva jeden objekt právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby, ktorý spĺňa podmienky uvedené v bode 2, alebo súbor objektov, ktoré sú navzájom spojené technologickým zariadením. Pri vypracúvaní analýzy sa predpokladá, že v prípade právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby nemôže súčasne vzniknúť viac ako jeden požiar a stavy zamestnancov alebo členov hasičskej jednotky a hasičská technika, ktoré sa vzťahujú na určený objekt, postačujú aj na zdoľanie požiaru v každom ďalšom objekte právnickej osoby alebo podnikajúcej fyzickej osoby.
2. Pri spracúvaní analýzy sa posudzuje objekt, v ktorom prevláda
 - a) vysoké požiarne riziko požiarneho úseku alebo úsekov,
 - b) hodnota pravdepodobnosti vzniku požiaru¹⁾ a jeho šírenie $p_1 > 2$,
 - c) v technologickom zariadení požiarneho úseku horľavé kvapaliny I. a II. triedy nebezpečnosti a horľavé plyny,
 - d) ekvivalentný čas trvania požiaru¹⁾ pre daný požiarne úsek $e > 180$ min,
 - e) zložitá situácia pri vykonávaní zásahu a evakuácii osôb a majetku.
3. Analýza sa skladá z dvoch častí, pričom
 - a) prvá časť opisuje skutkový stav, ak ide o právnickú osobu alebo o podnikajúcu fyzickú osobu, ako aj o ďalšie subjekty, ktoré sa v jej priestoroch nachádzajú, a to z hľadiska celkového zabezpečenia ochrany pred požiarom vrátane posúdenia požiarneho rizika v jednotlivých požiarne úsekoch; v tejto časti sa určí aj objekt s najnepriaznivejším hodnotením podľa bodu 2,
 - b) druhá časť obsahuje výpočet potrebného počtu zamestnancov alebo členov zaradených do hasičskej jednotky na vykonanie účinného zásahu pri zdoľávaní požiaru na určený objekt alebo súbor objektov, ako aj potrebu hasičskej techniky, hasiacich látok a vecných prostriedkov.
4. Pri vypracúvaní analýzy v jednotlivých požiarne úsekoch určených objektov sa posudzuje
 - a) horľavá látka, pričom sa zohľadňuje
 - aa) jej projektované množstvo alebo skutočné množstvo v skladoch, technických zariadeniach a technologických zariadeniach (ďalej len „technologია“),
 - ab) fyzikálne vlastnosti,
 - ac) chemické vlastnosti,
 - ad) požiarne charakteristiky,
 - b) technologია, pričom sa zohľadňuje
 - ba) dokumentácia technologije [napríklad stanovisko vyhotovené špecialistom požiarnej ochrany, použitie postupu analýzy spôsobu²⁾ a dôsledku porúch, použitie analýzy proumu poruchových stavov³⁾],
 - bb) reprezentatívne poruchové stavy technologije⁴⁾ (napríklad poruchový stav spôsobený opotrebovaním, koróziou alebo únavou materiálu, poruchový stav spôsobený nesprávnym používaním, t. j. nadmerným mechanickým alebo tepelným zaťažovaním, poruchový stav spôsobený nesprávnym zaobchádzaním, t. j. nedostatočnou údržbou, kritický poruchový stav) a z toho vyplývajúce nebezpečné miesta, z ktorých môže spracúvaná, používaná alebo vznikajúca látka prejsť z pracovného priestoru technologije do iného priestoru technologije, kde je jej prítomnosť nežiaduca, alebo do priestoru mimo technologije,
 - bc) spoľahlivosť technologije na základe výpočtov,
 - bd) aplikovanie plánovanej údržby a diagnostickej údržby pre technologiu,⁴⁾
 - be) spôsob začatia činnosti a ukončovania činnosti technologije,
 - bf) použitie inertizácie prostredia, v ktorom sú v technologiji horľavé látky, použitie flegmatizácie procesov,
 - c) použitie požiarotechnických zariadení,⁵⁾ vodných clôn alebo parných clôn; výdatnosť zdrojov vody na hasenie požiaru,
 - d) úroveň riadiacich a kontrolných systémov technologije,

¹⁾ STN 92 0201-1 Požiarne bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenie. Časť I: Požiarne riziko, veľkosť požiarneho úseku.

²⁾ STN IEC 812 (01 0675) Metódy analýzy spoľahlivosti systému. Postup analýzy spôsobu a dôsledku porúch (FMEA).

³⁾ STN IEC 1025 (01 0676) Analýza proumu poruchových stavov.

⁴⁾ STN IEC 60 050 (191) (01 0102) Medzinárodný elektrotechnický slovník. Kapitola 191: Spoľahlivosť a akosť služieb.

⁵⁾ § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom.

- e) použitie ochranných opatrení technológie (napríklad poistné zariadenia chrániace komponenty pred deštrukciou pri náraste tlaku),
 - f) iniciačné zdroje v technológii (napríklad horúce povrchy, mechanické iskry, statická elektrina, atmosférická elektrina, elektrické zariadenia),
 - g) rozvoj požiaru, cesty jeho šírenia najmä po povrchu tuhých horľavých látok, horľavých kvapalín v technológii alebo v priestore mimo technológie, prach v pracovnom priestore alebo na vonkajšom povrchu technológie, objem horľavých plynov v pracovnom priestore alebo mimo technológie, možnosti rozšírenia požiaru na susedné objekty,
 - h) veľkosť technológie, horľavosť použitých stavebných materiálov, požiarne odolnosť konštrukcií, členenie na požiarne úseky, veľkosť a požiarne riziko týchto úsekov, možnosti a spôsoby evakuácie osôb a majetku, zásahové cesty, prístupové cesty a nástupné plochy.
5. Výpočet potrebného počtu zamestnancov hasičskej jednotky na vykonanie účinného zásahu pri zdolávaní požiaru na určený objekt, ako aj potrebnej hasičskej techniky, hasiacich látok a vecných prostriedkov sa vykonáva v súlade s platnou metodikou.
- Výpočtom sa zisťuje
- a) predpokladaný rozvoj požiaru vzhľadom na prítomnosť horľavých látok a možnosť jeho šírenia na susedné požiarne úseky alebo objekty,
 - b) najväčšia plocha predpokladaného požiaru v požiarnej úseku,
 - c) stanovenie najkratšieho predpokladaného času voľného šírenia sa požiaru,
 - d) množstvo a druh hasiacej látky potrebnej na zdolanie požiaru v čase ukončenia voľného šírenia sa požiaru,
 - e) množstvo a druh hasiacej látky potrebnej na zdolanie požiaru pre čas normatívneho hasenia požiaru,
 - f) počet zamestnancov, vybavenie zásahovou základnou a špeciálnou hasičskou technikou a vecnými prostriedkami zabezpečujúcimi dodávku požadovanej hasiacej látky na miesto určenia,
 - g) výdatnosť zdrojov vody použiteľných na hasenie požiaru, ako aj na ochladzovanie,
 - h) predpokladané množstvo evakuovaných osôb a podmienky evakuácie,
 - i) potrebné osobné ochranné pracovné prostriedky na zabezpečenie najvyššej možnej ochrany zamestnancov,
 - j) možnosť poskytnutia pomoci hasičskými jednotkami s dostatočným počtom zamestnancov a s dostatočným vybavením hasičskou technikou.

**Príloha č. 2
k vyhláške č. 169/2002 Z. z.**

**TECHNICKÉ VYBAVENIE OPERAČNÉHO STREDISKA,
OPERAČNÉHO PRACOVISKA A OHLASOVNE POŽIAROV**

P. č.	Názov	Operačné stredisko**	Ohlasovňa požiarov
1.	Základňová rádiostanica s náhradným zdrojom elektrickej energie, anténovým systémom, selektívnou voľbou a alfanumerickým displejom	1	1*
2.	Záložná základňová rádiostanica	1	
3.	Telefónne linky tiesňového volania (z toho najmenej jedna ISDN)	2	1*
4.	Dispečerské a signalizačné zariadenie na vyhlasovanie požiarneho poplachu	1	1*
5.	Počítač na úrovni technického poznania s procesorom najmenej 633 MHz, 128 MB RAM, 15 GB HDD (z toho jeden server, ak je vybudovaná sieť)	2	1*
6.	Monitor 15" (17")	1	1*
7.	Zálohovací napájací zdroj UPS	1	
8.	Telefónna pobočková ústredňa (ak nie je už súčasťou objektu, v ktorej má sídlo hasičská jednotka)	1	
9.	Samostatná telefónna linka verejnej telefónnej siete	1	1/1*
10.	Záznamové zariadenie telefonických a rádiových hovorov	1	
11.	Tlačiareň	1	1*
12.	Telefax	1	
13.	Modem najmenej 56 kb/s	2	
14.	Operačný systém (osobitne pre sieť, ak je zriadená), kancelársky softvér, antivírusový program	1	
15.	Špeciálny softvér: program SPRÁVA, NEBEZPEČNÉ LÁTKY	1	
16.	Televízny prijímač	1	1*
17.	Rádiový prijímač (DV, SV, KV, VKV) s prehrávačmi mgf a CD	1	1*
18.	E-mail schránka s kapacitou min. 2MB	1	

*) Ohlasovňa požiarov sa vybavuje pri zriadení hasičskej jednotky zloženej zo zamestnancov.

**) Operačné pracovisko sa primerane vybavuje technickým zariadením ako operačné stredisko.

**Príloha č. 3
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****ZÁSADY ORGANIZÁCIE VÝKONU STROJNEJ SLUŽBY**

1. Obsluhovať a viesť zásahové hasičské automobily môžu určení zamestnanci alebo členovia, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky na výkon tejto funkcie podľa osobitných predpisov,¹⁾ sú zdravotne spôsobilí,²⁾ majú najmenej dvojročnú prax vo vedení vozidiel, ktorých celková hmotnosť presahuje 3,5 tony.
2. Ak vznikne mimoriadna udalosť alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, môže viesť hasičský automobil aj iný zamestnanec alebo člen, ktorý spĺňa kvalifikačné požiadavky uvedené v osobitnom predpise.¹⁾
3. Palivové nádrže techniky zaradenej do pohotovosti sa plnia pohonnými látkami minimálne na 90 % objemu.
4. Pre hasičskú techniku zaradenú do pohotovosti sa vytvára na hasičskej stanici zásoba pohonných látok a mazív. Zásoba pohonných látok a mazív je množstvo umožňujúce najazdenie 100 km alebo dve hodiny prevádzky každého vozidla zaradeného do pohotovosti, najmenej však 40 l nafty, 20 l benzínu z každého používaného druhu, 10 l oleja z každého používaného druhu a 1 kg plastických mazív. Na skladovanie pohonných látok a mazív platia osobitné predpisy.³⁾
5. Údržba hasičskej techniky sa vykonáva v rozsahu a v časových intervaloch stanovených výrobcom. Na vykonávanie údržby hasičskej techniky sa vypracúva ročný plán, ktorý schvaľuje veliteľ hasičskej jednotky.
6. V čase vykonávania kontroly technického stavu, údržby alebo opravy hasičskej techniky zaradenej do pohotovosti sa na jej miesto zaraďuje hasičská technika zo zálohy.
7. Motorové striekačky a čerpadlá cisternových automobilových striekačiek sa ošetrojú, kontrolujú a skúšajú podľa návodu výrobcu; ak výrobca nestanovuje inak, kontrolujú sa a skúšajú pred zaradením do používania v hasičskej jednotke, po každej oprave alebo minimálne raz za šesť mesiacov, ak sa nepoužili pri zásahoch a pri výcviku hasičskej jednotky. O vykonaných kontrolách sa vedie písomný záznam.
8. Zamestnanec alebo člen spĺňajúci požiadavky podľa bodu 1, ktorý nevedol hasičský automobil s celkovou hmotnosťou nad 7,5 t dlhšie ako jeden mesiac, vykonáva kondičnú jazdu v dĺžke najmenej 20 km alebo v trvaní najmenej 20 minút. O týchto jazdách sa vedie záznam v prevádzkovom denníku hasičského automobilu.
9. Funkčnosť automobilov zaradených do pohotovosti, ktoré sa v priebehu mesiaca nepoužili, preveruje sa overovacou jazdou v dĺžke 10 km alebo v trvaní najmenej 15 minút. O týchto jazdách sa vedie záznam v prevádzkových denníkoch týchto automobilov.
10. Na zásahových špeciálnych automobiloch určených na práce vo výškach, ktoré sa v priebehu týždňa nepoužili pri zásahu alebo pri výcviku, pracuje sa s nadstavbou najmenej 10 minút. O práci sa vedie záznam v prevádzkových denníkoch týchto automobilov.
11. Na odsávačoch dymu, pretlakových ventilátoroch, osvetľovacích agregátoch, agregátoch na ľahkú penu, prenosných motorových čerpadlách, plávajúcích čerpadlách, kalových čerpadlách a iných agregátoch, ktoré neboli použité počas jedného mesiaca, vykonáva sa vizuálna kontrola a funkčná skúška. O vykonaných kontrolách a skúškach sa vedie záznam v prevádzkových denníkoch.
12. Prevádzkový denník sa vedie o každom automobile a agregáte zaradenom do hasičskej jednotky. Do denníka hasičského automobilu sa denne zapisuje preberanie služby (platí len pre vozidlá zaradené do pohotovosti) a všetky jazdy a skúšky. Každú jazdu okrem vodiča podpisuje príslušný veliteľ, ktorý bol za výjazd na zásah alebo za nariadenú jazdu zodpovedný. Technik špecialista strojnej služby alebo veliteľ hasičskej jednotky kontroluje vedenie denníka raz za mesiac. Vykonanie kontroly potvrdzuje podpisom do denníka s uvedením dátumu kontroly.
13. Vozový zošit sa vedie o každom automobile. Do tohto zošita sa zapisujú všetky údaje o technických a prevádzkových podmienkach v priebehu životnosti vozidla, napr. inventár, pneumatiky, o vykonávaní kontrol technického stavu, opravy a údržby, havárie a iné skutočnosti. Technik špecialista strojnej služby alebo veliteľ hasičskej jednotky kontroluje vozový zošit najmenej raz za štvrtrok. Ak ide o zásahové špeciálne automobily určené na práce vo výškach, dokumentácia uvedená v bode 15 sa vedie o podvozkovvej časti. O nadstavbovej časti týchto automobilov sa vedie dokumentácia podľa osobitného predpisu.⁴⁾ Vykonanie kontroly sa potvrdzuje podpisom do vozového zošita s uvedením dátumu kontroly.

¹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.

²⁾ Napríklad § 74 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z.

³⁾ Vyhláska Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 86/1999 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady požiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

⁴⁾ STN 27 5004 Pohyblivé pracovné plošiny – Montáž, prevádzka, skúšanie a údržba.

14. Druhy kontrol a údržby hasičskej techniky sú:
- denná kontrola,
 - týždenná kontrola,
 - mesačná kontrola,
 - štvrtročná kontrola,
 - umývanie,
 - mazanie a výmena olejov,
 - priprava na zimnú a letnú prevádzku.
15. Denná kontrola sa vykonáva pri výmene zmiern. Na hasičskej technike sa kontroluje podvozok a nadstavba, najmä stav a čistota, spustenie a chod motorovej jednotky, množstvo olejov, mazacích, chladiacích a pohonných látok, vizuálna kontrola brzd a riadenia, svetelných, signálnych a výstražných zariadení, stav a nahustenie pneumatík (vizuálne), množstvo hasiacich látok, množstvo prevádzkových kvapalín, úplnosť, upevnenie a uloženie výzbroje a príslušenstva. V priebehu používania sa kontroluje chod motora sluchom, funkčnosť meracích prístrojov, únik pohonných, mazacích a chladiacích látok a množstvo hasiacich látok. Po použití hasičskej techniky sa doplnia pohonné, mazacie, chladiace a hasiace látky, prepláchnu sa čerpadlo (ak to situácia vyžaduje), doplní sa použitá alebo sa vymení poškodená výzbroj.
16. Týždenná kontrola sa zameriava okrem prác vykonávaných pri dennej kontrole najmä na kontrolu funkčnosti výškovej hasičskej techniky, ako je činnosť podpier, činnosť signalizácie a zabezpečovacích systémov jednotlivých ramien, vysunutie súpravy rebríkov, na kontrolu funkčnosti prenosnej techniky, ako je činnosť penometov, odsávačov dymu, osvetľovacích agregátov, na kontrolu tlaku v pneumatikách (tlakomerom) a na dotiahnutie matíc kolies.
17. Mesačná kontrola sa zameriava okrem prác vykonávaných pri týždennej kontrole najmä na kontrolu stavu a čistoty akumulátorov, ich uloženia, množstva a hustoty elektrolytu a na pohon tachometra.
18. Štvrtročná kontrola sa zameriava okrem prác vykonávaných pri týždennej a mesačnej kontrole pri špeciálnej nadstavbe najmä na kontrolu reťazí paralelogramu a ich mazania, na stav napnutia lán paralelogramu a čistotu jeho krúžkov, čistotu hydraulického oleja (vizuálne), čistotu permanentných magnetov, oleja v závitkových skrinách na pohon otáčania, aretáciu perovania zadných náprav a dotiahnutia skrutiek svorkovnic; ak ide o motory a podvozky, najmä na kontrolu chodu motora sluchom, neporušenosť tesnosti potrubia a všetkých skrutkových spojov, stavu tesnosti gumových spojov a funkciu uzáverov plniacich a vypúšťacích otvorov, tesnosti a uloženia chladiča, tesnosti prevodových mechanizmov, tesnosti motora, tesnosti brzdovej sústavy, dotiahnutia spojov a vypustenia kondenzátu, vôle riadenia a funkčnosti odpojovača akumulátora.
19. Umývanie hasičskej techniky po každom použití zahŕňa najmä umývanie karosérie, nadstavby a čerpadlovej časti. Umývanie celého vozidla, motora, podvozka a čerpadla, nakonzervovanie podvozka a karosérie nadstavby sa vykonávajú pred odbornou prehliadkou a skúškou, najmenej však raz za šesť mesiacov.
20. Mazanie hasičskej techniky a výmena olejov sa vykonávajú v časových intervaloch a v rozsahu určenom výrobcom. Ak výrobca techniky neurčuje termín, mazanie sa vykonáva raz za šesť mesiacov.
21. Priprava hasičskej techniky na zimnú prevádzku sa vykonáva od 1. do 31. októbra a na letnú prevádzku od 1. do 30. apríla. Do tejto prípravy sa zahŕňa najmä výmena olejov, ak sa nepoužívajú celoročné oleje, naplnenie chladiacou zmesou, ak sa táto zmes nepoužíva celý rok, a výmena pneumatík, ak sa nepoužívajú univerzálne pneumatiky. Okrem uvedených činností sa pri príprave na zimnú prevádzku kontroluje funkčnosť vykurovacieho a vetracieho systému, doplní sa zimný výstroj (reťaze, posypový materiál), namažú sa všetky styčné plochy pohyblivých súčastí vrátane ventilov, čapov pák a kĺbov. Pri príprave na letnú prevádzku sa zimný výstroj z hasičského vozidla vyloží.
22. Spôsob vykonávania údržby a určenie jej časových intervalov určuje výrobca podvozka, nadstavby alebo agregátu. Pokyny výrobcov sú záväzné. Údržba sa môže vykonávať v hasičskej jednotke alebo ju možno vykonať dodávateľským spôsobom. O vykonaných kontrolách a údržbe podľa bodov 19 až 25 sa vykonáva záznam v dokumentácii.

**Príloha č. 4
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****ZÁSADY ORGANIZÁCIE PROTIPLYNOVEJ SLUŽBY**

1. Prostriedky protiplynovej služby sú všetky prostriedky pridelené zriaďovateľom hasičskej jednotky na zabezpečenie jej činnosti v nedýchatelnom a zdraví škodlivom prostredí ohrozujúcom bezpečnosť, život a zdravie fyzických osôb, ako aj prostriedky určené na oživovanie životných funkcií, detekciu nebezpečného pôsobenia látky, plniace, dekontaminačné, kontrolné meracie a skúšobné zariadenia. O použití prostriedkov protiplynovej služby sa vedie písomný záznam.
2. Počas vykonávania likvidačných prác hasičskou jednotkou v nedýchatelnom a zdraví škodlivom prostredí môžu prostriedky protiplynovej služby používať osoby staršie ako 18 rokov, ktoré sú zdravotne a fyzicky spôsobilé a pravidelne sa zúčastňujú na lekárskej prehliadke a absolvujú zdokonaľovaciu prípravu na používanie prostriedkov protiplynovej služby.
3. Na záchranu a evakuáciu osôb z nedýchatelného a zdraví škodlivého prostredia sa používajú prostriedky protiplynovej služby pod dozorom osôb spĺňajúcich podmienky uvedené v bode 2 tejto prílohy.
4. Prostriedky protiplynovej služby sa používajú len na účely určené výrobcom a spôsobom ním určeným.
5. Zásah s prostriedkami protiplynovej služby v nedýchatelnom a zdraví škodlivom prostredí ohrozujúcom bezpečnosť fyzických osôb vykonávajú najmenej dvaja navzájom istení zamestnanci alebo členovia.
6. Pred každým použitím ochranného odevu proti chemickým látkam a biologickým materiálom sa vykonáva jeho vizuálna prehliadka a funkčná skúška izolačného dýchacieho prístroja.
7. Prostriedky protiplynovej služby používané zamestnancami alebo členmi sa písomne evidujú, najmä miesto ich uloženia a čas používania.
8. Prostriedky protiplynovej služby určené na ochranu dýchacích orgánov a povrchu tela sa ošetrujú a kontrolujú pred zaradením do používania hasičskej jednotky, po každej oprave, po každom použití alebo najmenej raz za tri mesiace, ak výrobca nestanovuje inak alebo ak sa nepoužili pri zásahoch alebo pri výcviku jednotky. O vykonaných kontrolách sa vedie písomný záznam.
9. Praktický výcvik s prostriedkami protiplynovej služby vykonávajú zamestnanci alebo členovia, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v bode 2, najmenej raz za tri mesiace v trvaní najmenej 30 minút; na zamestnancov alebo členov, ktorí v sledovanom období s týmito prostriedkami zasahovali alebo sa zúčastnili na taktickom cvičení alebo na previerkovom cvičení s použitím prostriedkov v čase určenom na vykonanie výcviku, ustanovenie tohto bodu sa nevzťahuje. O vykonaní praktického výcviku s prostriedkami protiplynovej služby sa vedie písomný záznam.
10. Zamestnanci a členovia vykonávajú raz za rok jednoduchý výcvik používateľov izolačnej dýchacej techniky v protiplynovom výcvikovom stredisku schválenom ministerstvom. O vykonaní výcviku sa vedie písomný záznam.
11. Na zabezpečenie úloh protiplynovej služby v hasičskej jednotke sa podľa miestnych podmienok zriaďuje
 - a) sklad prostriedkov protiplynovej služby,
 - b) skúšobňa a mechanická dielňa prostriedkov protiplynovej služby vrátane priestorov na očistu a dezinfekciu prostriedkov protiplynovej služby; tam, kde sú vytvorené podmienky, môže sa zriadiť aj skúšobňa tlakových fliaš,
 - c) plniareň tlakových fliaš,
 - d) protiplynový výcvikový priestor.
12. Protiplynový výcvikový priestor je určený na praktický výcvik používateľov izolačnej dýchacej techniky a umožňuje technickú imitáciu sťažených a zdraví škodlivých pracovných podmienok skutočného zásahu pri požiari, pričom sa dbá na to, aby nebol ohrozený život a zdravie cvičiaceho zamestnanca alebo člena; svetlá výška tohto priestoru je najmenej 2,5 m. Tento priestor je riešený tak, aby sa výmena neohriateho vzduchu skončila do 120 s. Priestor po zatemnení môže byť osvetlený žiarivkami so svietivosťou najmenej 160 luxov.
13. Mená zodpovedných zamestnancov protiplynovej služby oprávnených a poverených pracovať na vyhradených tlakových zariadeniach,¹⁾ ako aj príslušné bezpečnostné pokyny sú umiestnené na viditeľnom mieste.

¹⁾ Vyhláska Úradu bezpečnosti práce Slovenskej republiky č. 74/1996 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti tlakových, zdvíhacích, elektrických a plynových technických zariadení a o odbornej spôsobilosti.

**Príloha č. 5
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****ZÁSADY ORGANIZÁCIE SPOJOVACEJ SLUŽBY A ROZDELENIE FREKVENCÍ**

1. Povolenie na zriadenie a prevádzkovanie rádiových zariadení vydáva Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky¹⁾; súhlas na používanie vyhradených frekvencií v národnej tabuľke frekvenčného spektra pre Hasičský a záchranný zbor vydáva ministerstvo.
2. Pre potreby hasičských jednotiek sú vyhradené frekvencie označené písmenami veľkej abecedy F, G, H, I, J, K, L, M, N, P, R s týmito frekvenciami nosnej vlny:
F - 169,000 MHz (kanál č. 1) L - 169,275 MHz (kanál č. 7)
G - 169,025 MHz (kanál č. 2) M - 169,300 MHz (kanál č. 8)
H - 169,050 MHz (kanál č. 3) N - 169,325 MHz (kanál č. 9)
I - 169,175 MHz (kanál č. 4) P - 169,350 MHz (kanál č. 10)
J - 169,200 MHz (kanál č. 5) R - 169,250 MHz (kanál č. 11)
K - 169,225 MHz (kanál č. 6)
3. Vyhradené frekvencie sa členia na
 - a) celoštátne - I, K, N, ktoré sú platné na celom území Slovenskej republiky,
 - b) územné, ktoré sú platné iba na území určených okresov.
4. Územné frekvencie sa členia na
 - a) organizačné a riadiace - F, G, H, J, L,
 - b) zásobovacie - M, P, R.
5. Rádiové spojenie hasičských jednotiek sa vykonáva
 - a) hovoreným slovom,
 - b) prenosom číselne zakódovaných informácií, tzv. kódov typických činností, ktoré sa realizujú funkciou selektívnej voľby.
6. Rádiové spojenie sa organizuje v rádiových sieťach s možnosťou vyvedenia na samostatný rádiový smer.
7. Druhy rádiových sietí
 - a) stála rádiová sieť na zabezpečenie odôvodneného spojenia, ktoré nemožno realizovať iným spôsobom; tvoria ju povolené základňové, vozidlové, prenosné a retranslačné rádiové zariadenia zverené užívateľovi,
 - b) dozorná rádiová sieť na sledovanie rádiovéj prevádzky technicky zabezpečovaná zodpovedajúcou základňovou rádiostanicou, samostatnou rádiostanicou alebo zodpovedajúcou súpravou prijímača,
 - c) rádiové siete v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti,
 - d) rádiokomunikačná sieť štátnej správy Slovenskej republiky a zložiek integrovaného záchranného systému - SITNO.
8. Rádiové siete zriaďované v priestore zdolávania požiaru
 - a) rádiová sieť veliteľa zásahu na riadenie hasičských jednotiek zdolávajúcich požiar alebo inú mimoriadnu udalosť; v prípade potreby v nej môžu pracovať rádiostanice z rádiových sietí veliteľov zásahových úsekov, náčelníka riadiaceho štábu a pomocníka náčelníka riadiaceho štábu pre tylo,
 - b) rádiová sieť veliteľov zásahových úsekov alebo družstiev,
 - c) rádiová sieť náčelníka riadiaceho štábu, v ktorej pracuje jeho vlastná rádiostanica plniaca funkciu riadiacej a dozornej rádiostanice, rádiostanica pomocníka náčelníka riadiaceho štábu pre tylo, rádiostanice záložných a posilových jednotiek, základňová rádiostanica operačného strediska alebo ohlasovne požiarov, rádiostanica veliteľa zásahu, ktorá do tejto siete vstupuje v prípade potreby,
 - d) rádiová sieť pomocníka náčelníka riadiaceho štábu pre tylo, v ktorej pracuje jeho vlastná rádiostanica, rádiostanice materiálno-technického zabezpečenia, rádiostanice pracujúce na trase dopravy vody, rádiostanice posilových a záložných jednotiek.
9. Celoštátne frekvencie sa používajú takto:
Frekvencia I
 - a) frekvencia na spojenie s hasičskou jednotkou, s ktorou je potrebný takýto druh spojenia,
 - b) frekvencia dozornej rádiovéj siete,
 - c) frekvencia na spojenie v rádiovéj sieti náčelníka riadiaceho štábu a pomocníka náčelníka riadiaceho štábu pre tylo,

¹⁾ § 11 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení zákona č. 308/2000 Z. z.

- d) frekvencia na spojenie v stálej rádiovkej sieti závodných hasičských útvarov, závodných hasičských zborov, mestského hasičského a záchranného zboru a obecných hasičských zborov, a to najmä pri zdolávaní požiarov a iných mimoriadnych udalostí, pri vykonávaní taktických cvičení alebo pri zvolávaní do pohotovosti,
- e) ako organizačná frekvencia mestského hasičského a záchranného zboru.

Frekvencia K

hlavná zásahová frekvencia na riadenie hasičských jednotiek, na ich spojenie len v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti.

Frekvencia N

záložná zásahová frekvencia na spojenie v prípadoch, keď v rádiovkej sieti v priestore zásahu pracuje veľký počet rádiostaníc, ktoré sa na frekvencii K navzájom rušia; o jej použití rozhoduje veliteľ zásahu.

11. Organizačné a riadiace frekvencie (F, G, H, J, L) sa používajú na spojenie
 - a) medzi základňovou rádiostanicou a vozidlovými rádiostanicami počas cesty hasičskej jednotky na miesto požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti,
 - b) v rádiovom smere medzi základňovou rádiostanicou operačného strediska alebo ohlasovne požiarov a miestom požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti,
 - c) medzi rádiostanicami stálych rádiových sietí toho istého územného celku,
 - d) vo vlastnej rádiovkej sieti,
 - e) v priestore zásahu v rádiovkej sieti náčelníka štábu, ak si to rozsah a vzniknuté okolnosti vyžadujú,
 - f) pri zvolávaní do pohotovosti,
 - g) ministerstva v rámci siete krajského riaditeľstva alebo okresného riaditeľstva.
12. Organizačné a riadiace frekvencie možno používať na spojenie v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti, ak sa na likvidácii zúčastňujú najviac dve hasičské jednotky a nie je zriadený riadiaci štáb.
13. Zásobovacie frekvencie (M, P, R) sa používajú na spojenie
 - a) v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti s riadiacim štábom v rádiovkej sieti pomocníka náčelníka štábu pre tylo,
 - b) pri diaľkovej doprave vody medzi vozidlovými rádiostanicami a stanovišťami jednotlivých prečerpávacích staníc,
 - c) výnimočne v ostatných rádiových sieťach pri zdolávaní udalosti, ak jej rozsah a vzniknuté okolnosti si vyžadujú organizovať zásahové jednotky (skupiny) z viacerých okresov toho istého kraja rozdelené do spoločných zásahových úsekov.
14. Frekvencie, ktoré sú povolené pre iný územný celok, možno používať s týmito výnimkami:
 - a) spoločné zdolávanie požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti hasičskými jednotkami z viacerých okresov, keď sa v prípade potreby môže použiť kmitočet toho regiónu, na teritóriu ktorého sa zasahuje,
 - b) keď rozsah požiaru, živelné pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti vyžaduje na ich zdolávanie organizovať špeciálne zásahové skupiny z viacerých okresov alebo krajov zadelených do spoločných zásahových úsekov,
 - c) pri vstupe rádiostaníc ministerstva do stálej rádiovkej siete okresného riaditeľstva alebo krajského riaditeľstva.
15. Ak iná rádiostanica požaduje vstup do stálej rádiovkej siete, môže spojenie nadviazať prostredníctvom dozornej rádiovkej stanice na určenej frekvencii. Ďalšia komunikácia sa uskutočňuje podľa určených zásad používania frekvencií.
16. V rádiových sieťach organizovaných v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti všetci účastníci dodržiavajú zásadu neprípustnosti svojoľnej komunikácie rádiostaníc mimo siete, do ktorej boli zaradení.
17. Vo výnimočných a odôvodnených prípadoch možno rádiové siete v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti na základe rozhodnutia veliteľa zásahu organizačne a frekvenčne prispôsobiť vývoju situácie; veliteľ zásahu neustále prihliada na prioritné dodržiavanie zásad organizácie rádiových sietí a jednotného systému rádiového spojenia.
18. Ak v niektorej rádiovkej sieti organizovanej pri zásahu veliteľ zásahu nariadi zmenu použitia frekvencií oproti pôvodnému určeniu, informuje o tom ostatných účastníkov vstupujúcich do tejto rádiovkej siete. Súčinnosť medzi zúčastnenými rádiostanicami sa dosahuje vždy tak, že volajúca rádiostanica prechádza na frekvenciu volaného.
19. Pre rádiové siete pracujúce na vyhradených frekvenciách hasičských jednotiek platia tieto zásady:
 - a) základňová rádiostanica operačného strediska okresného riaditeľstva je riadiacou a dozornou rádiostanicou stálych rádiových sietí vo svojom zásahovom obvode pracujúcich na vyhradených frekvenciách hasičských jednotiek; rádiostanice pracujúce v jej sieti rešpektujú bez meškania jej prevádzkové pokyny; na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy plní túto úlohu základňová rádiostanica mestského hasičského a záchranného zboru,

- b) riadiacou rádiodostanicou sietí organizovaných v priestore zdolávania požiaru alebo inej mimoriadnej udalosti je rádiodostanica určená veliteľom zásahu s volacím znakom Hviezda; spojenie sa organizuje podľa zásad uvedených v bodoch 16 až 18, pričom sa efektívne využívajú frekvencie a spojenie sa organizuje tak, aby sa zasahujúce hasičské jednotky čo najmenej navzájom rušili.
20. V prípade potreby má riadiaca rádiodostanica právo vo svojej sieti použiť obežníkový volací znak VŠETKÝM.
21. Ak v rádiových sietí pracuje rádiodostanica, ktorá nedodržiava prevádzkovú disciplínu alebo zdĺhavou komunikáciou sťažuje, či znemožňuje plynulú prácu ostatných účastníkov rádiových sietí, má riadiaca rádiodostanica právo skončiť prevádzku tejto rádiodostanice. Toto rozhodnutie musí rádiodostanica bez meškania rešpektovať.
22. V spojovacej prevádzke hasičských jednotiek majú najvyššiu prioritu všetky správy a informácie o vzniknutých požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach spolu so žiadosťami o poskytnutie pomoci. Nižšiu dôležitosť má vzájomné spojenie zamestnancov a členov počas zásahu.
23. Veliteľ zásahu môže počas zásahu zmeniť prioritu spojenia. Obsluha na operačnom stredisku ju neodkladne potvrdí a zaznačí do príslušnej dokumentácie.
24. Na riadenie rádiových prevádzok v rádiových sieťach a rádiových smeroch sa používajú
- a) volacie znaky určené v povolovacej listine na zriadenie a prevádzku vysielacích rádiodostaníc,
 - b) otvorené volacie znaky,
 - c) obežníkový volací znak.
25. Používatelia rádiových staníc používajú volacie znaky určené v povolovacej listine. Používajú sa na riadenie prevádzky vo všetkých rádiových sieťach a rádiových smeroch okrem prípadov, keď je účelné použiť otvorené volacie znaky.

**Príloha č. 6
k vyhláške č. 169/2002 Z. z.****ZÁSADY ORGANIZÁCIE HASIČSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY**

1. Hasičskú záchrannú službu môžu vykonávať zamestnanci alebo členovia, ktorí sú odborne pripravení na výkon špeciálnych záchranných činností, najmä na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci, na obsluhu záchrannárskej, vyslobodzovacej a automobilovej hasičskej techniky na práce vo výškach, horolezeckej techniky a inej techniky, ak výrobca predpisuje odbornosť na obsluhu alebo ju predpisujú osobitné predpisy z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
2. Zamestnanci alebo členovia, ktorí poskytujú pomoc pri dopravných nehodách, absolvujú špecializovanú odbornú prípravu na získanie osobitného oprávnenia na obsluhu hydraulického alebo iného vyslobodzovacieho náradia, ako aj na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci.
3. V posádke automobilu hasičskej záchrannej služby je najmenej jeden člen posádky, ktorý absolvoval špeciálnu odbornú prípravu na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci.
4. Vykonávať záchranné práce pomocou horolezeckej, speleologickej alebo ďalšej špeciálnej techniky môžu len zamestnanci alebo členovia s osobitným oprávnením (ďalej len „lezec“).¹⁾ Práce vo výškach a nad voľnými hĺbkami s využitím horolezeckej techniky môže vykonávať skupina zložená najmenej z troch lezcov.
5. Lezecká skupina hasičskej jednotky sa považuje za akcieschopnú, ak na službukonajúcej zmene sú prítomní najmenej traja lezci.
6. Zásady prevádzky, údržby a kontroly hasičskej techniky, určenej na používanie v hasičskej záchrannej službe, sú uvedené v prílohe č. 2
7. Prostriedkami hasičskej záchrannej služby sú všetky prostriedky pridelené zriaďovateľom hasičskej jednotky na výkon činností súvisiacich s vyslobodzovaním osôb, zvierat a majetku pri všetkých druhoch nehôd, havárií a mimoriadnych udalostí, ďalej prostriedky na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci, záchranu osôb z výšok a voľných hĺbok, z ťažko prístupných terénov a na vyslobodzovanie osôb zo závalov a tesných priestorov.
8. Udržiavanie prostriedkov uvedených v siedmom bode sa zabezpečuje podľa pokynov výrobcu.
9. Praktický odborný výcvik na výkon hasičskej záchrannej služby sa vykonáva mesačne v rámci zdokonaľovacej prípravy v rozsahu najmenej šesť hodín pre každú zmenu. Odbornú prípravu zabezpečuje technik špecialista odbornej služby so zameraním na hasičskú záchrannú službu. Súčasťou tohto výcviku je aj vykonávanie taktických cvičení, ktoré možno organizovať v súčinnosti s inými hasičskými jednotkami.
10. Zamestnanci a členovia, ktorí sú držiteľmi oprávnení špeciálnych odborností využívaných v rámci výkonu hasičskej záchrannej služby, absolvujú predpísané školenie, precvičenie a overenie vedomostí a zručností, ustanovených pre jednotlivý druh oprávnenia špeciálnej odbornosti, pred uplynutím doby ich platnosti.
11. Prostriedky hasičskej záchrannej služby sa používajú len na účely určené výrobcom a spôsobom určeným výrobcom.
12. Zásah s prostriedkami hasičskej záchrannej služby vykonávajú zamestnanci alebo členovia tak, aby dodržiavali všetky bezpečnostné zásady ustanovené výrobcom týchto prostriedkov, ako aj ďalšie opatrenia pri výkone konkrétnej činnosti.
13. Zamestnanci počas službukonajúcej zmeny hasičskej jednotky sú po prevzatí prostriedkov zodpovední za ich stav až do ich opätovného odovzdania zamestnancom nasledujúcej zmeny. Použité prostriedky treba očistiť, dezinfikovať, skontrolovať kompletnosť výbavy a opätovne ich zaradiť do stavu pohotovosti.
14. Prostriedky používané zamestnancami alebo členmi sa písomne evidujú, najmä doba ich používania, ich stav a poškodenie, podmienky, v ktorých sa prostriedky použili, a miesto ich uloženia.
15. Prostriedky hasičskej záchrannej služby sa kontrolujú pred zaradením do používania, po každej oprave, po každom použití alebo najmenej raz za tri mesiace, ak výrobca nestanovuje inak. O vykonaných odborných prehliadkach a skúškach sa vedie písomný záznam.

¹⁾ Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach.

**Príloha č. 7
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****ZÁSADY ORGANIZÁCIE POVODŇOVEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY**

1. Zamestnanci alebo členovia absolvujú pred zaradením do povodňovej záchranej služby základnú odbornú prípravu zameranú na vykonávanie záchranných prác na vodnej ploche.
2. Odbornou prípravou podľa prvého bodu sa zabezpečuje, aby zamestnanci a členovia dokonale ovládali používanie záchranných prostriedkov pri práci na vodnej ploche, vykonávanie záchranných prác, a to najmä záchrany osôb, zvierat a majetku.
3. K základným záchranným prostriedkom na výkon prác na vodnej ploche patrí záchranný čln – malé plavidlo.¹⁾ Môže ho viesť len zamestnanec alebo člen, ktorý je držiteľom preukazu vodcu malého plavidla.²⁾
4. Za záchranný čln sa považuje malé plavidlo, ktoré svojou konštrukciou zaručuje bezpečnosť posádky, má vzduchotesné bezpečnostné komory alebo vyplnené penovým polyuretánom, polystyrénom, prípadne inou nenasiakavou penovou hmotou s objemom, ktorý pri maximálnom prípustnom zaťažení člna zaručuje voľnú plávateľnosť na každú prepravovanú osobu najmenej 20 dm³; nafukovací gumový záchranný čln má najmenej tri samostatné vzduchové komory a priemer valcov najmenej 45 cm. Záchranný čln môže byť motorový alebo bez pohonnej jednotky.
5. Hasičské jednotky, ktoré vlastnia záchranný motorový čln, vedú dokumentáciu, a to lodné osvedčenie, lodný denník a zoznam príslušenstva. V lodnom denníku sa priebežne robia záznamy o prevádzke záchranného motorového člna, počtoch hodín chodu motora (motohodiny), spotrebe paliva, výmene prevádzkového oleja, poruchách a opravách.
6. Praktický odborný výcvik na vodnej ploche zamestnancov zaradených do povodňovej záchranej služby sa vykonáva v rámci zdokonaľovacej prípravy v rozsahu najmenej 16 hodín ročne; praktický výcvik členov zabezpečuje zriaďovateľ, ktorý určí jej rozsah a obsah. Súčasťou tejto odbornej prípravy sú aj taktické cvičenia na vodných plochách, ktoré možno realizovať v súčinnosti s inými hasičskými jednotkami, ako aj so záchrannárskymi zložkami.
7. Hasičské jednotky vedú zoznam zamestnancov a členov určených v rámci svojej odbornosti (vodca malého plavidla, potápač, obsluha kompresora na plnenie tlakových nádob) na výkon povodňovej záchranej služby.
8. Údržba hasičskej techniky a vecných prostriedkov, určených na výkon povodňovej záchranej služby, sa zabezpečuje podľa pokynov výrobcu.
9. Záchranný čln s príslušným vybavením sa na hasičskej stanici alebo hasičskej zbrojnici považuje za pripravený na zásah, ak je v pohotovostnej polohe na prepravnom podvozku alebo uložený na inom vhodnom mieste, z ktorého ho možno jednoduchým spôsobom preložiť na prepravný prostriedok.
10. Vo vybavení záchranného člna spravidla sú
 - a) najmenej dve pádla,
 - b) záchranné vesty pre členov posádky a rezervné vesty pre predpokladaný počet zachraňovaných osôb,
 - c) záchranný kruh alebo obdobný záchranný prostriedok s lanom s dĺžkou najmenej 10 m,
 - d) vylievačka vody,
 - e) kotva na lane s hmotnosťou najmenej 2 kg na každý meter dĺžky člna,
 - f) vlečné lano a vyvážovacie lano,
 - g) okované bidlo s háčikom,
 - h) prenosný hasiaci prístroj,
 - i) náradie a náhradné súčiastky na bežné opravy lodného motora,
 - j) štátna vlajka Slovenskej republiky, ak sa čln používa na hraničných tokoch,
 - k) rádiostanica,
 - l) megafón,
 - m) prenosné osvetľovacie prostriedky.
11. Záchranné člny sa podrobujú pravidelným technickým prehliadkam, ktoré vykonáva Štátna plavebná správa Slovenskej republiky podľa osobitných predpisov.¹⁾

¹⁾ Zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ Vyhláska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 182/2001 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalifikačných predpokladoch a o overení odbornej spôsobilosti člena posádky plavidla a vodcu malého plavidla.

12. Okrem záchranných prác sa povodňová záchranná služba podieľa na likvidácii následkov ropného alebo iného znečistenia na vodných plochách, pričom spolupracuje so správcami vodných tokov a postupuje podľa nimi vypracovaných havarijných plánov.
13. Súčasťou povodňovej záchrannej služby môže byť potápačská činnosť, ktorá sa zameriava na poskytovanie pomoci a vykonávanie záchranných prác na vodných plochách, najmä pri povodniach, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach. Potápačskú činnosť vykonávajú potápači, ktorí sú v hasičskej jednotke zaradení do potápačskej skupiny.
14. Zamestnancov a členov do potápačskej skupiny môže zaradiť veliteľ hasičskej jednotky, ak spĺňajú kvalifikačné požiadavky a sú zdravotne spôsobilí na túto činnosť. Kvalifikáciu potápača spĺňa držiteľ preukazu potápača vydaného Zväzom potápačov Slovenska podľa kritérií Medzinárodnej potápačskej federácie CMAS.
15. Potápačská skupina sa považuje za akcieszopnú, ak ju tvoria najmenej traja potápači, pričom vedúci potápačskej skupiny má podľa kritérií CMAS kvalifikáciu potápača P** alebo vyššiu.

**Príloha č. 8
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.**

(Vzor)

SPRÁVA O ZÁSAHU

EVIDENČNÉ ČÍSLO UDALOSTI: DRUH A NÁZOV HASIČSKEJ JEDNOTKY:
 DÁTUM: (deň/mesiac/rok)
 TYP UDALOSTI: BLIŽŠIE URČENIE UDALOSTI:
 OBEC: ADRESA:
 OBJEKT: PODLAŽIE: URČENIE PRIESTORU:
 VZDIALENOSŤ OD HASIČSKEJ STANICE [km]:

ČASOVÉ ÚDAJE [hod./min]

Hlásenie udalosti:
 Vyhlásenie poplachu:
 Výjazd jednotky:
 Príchod na miesto zásahu:
 Začatie zásahu:
 Odchod na hasičskú stanicu:
 Príchod na hasičskú stanicu:

LOKALIZÁCIA POŽIARU

Čas [hod./min]:
 Plocha požiaru [m²]:
 Výkon prúdov hasiacej látky [l.min⁻¹]:
 Obvod požiaru [m]:

LIKVIDÁCIA POŽIARU

Dátum: (deň/mesiac/rok)
 Čas [hod./min]:

DOPRAVA VODY

Kyvadlová [km]:
 Hadicami [druh/m]:

ČINNOSŤ PRED PRÍCHODOM HASIČSKEJ JEDNOTKY: (občania, iné služby)

PRIVOLANÁ TECHNIKA HASIČSKEJ JEDNOTKY

Technika	Evidenčné číslo	Privolaná	Príjazd	Odchod
----------	-----------------	-----------	---------	--------

ČASOVÝ PRIEBEH ČINNOSTÍ NASADENÝCH HASIČSKÝCH JEDNOTIEK

Hasičská jednotka	Ohlásenie	Výjazd	Príchod	Začatie	Odchod	Technika	Počet osôb
-------------------	-----------	--------	---------	---------	--------	----------	------------

ČINNOSŤ HASIČSKEJ JEDNOTKY

Druh vykonávanej štandardnej činnosti

Typ a počet prúdov

POUŽITÁ HASIACA LÁTKA:
(SORBENT)

Druh:
Množstvo:

SPOLUPRÁCA HASIČSKEJ JEDNOTKY S:

MIESTA ZASIAHNUTÉ NEBEZPEČNOU LÁTKOU:

POMOC POSKYTNUTÁ OSOBÁM

VZNIK UDALOSTI: (dátum a čas)

Postih. Usmr. Zran. Zachrán.

SPOZOROVANIE UDALOSTI: (dátum a čas)

Deti: x x x x

KTO UDALOSŤ SPOZOROVAL:

Dospelí: x x x x

PREDBEŽNÁ PRIAMA VÝŠKA ŠKODY:

UCHRÁNENÉ HODNOTY:

RIADIACI ŠTÁB: (ÁNO/NIE)

STUPEŇ POPLACHU: (1)

UDALOSŤ HLÁSIL: MENO:
ADRESA:

ČAS OHLÁSENIA UDALOSTI [hod./min]:
ČÍSLO TELEFÓNU:

MAJITEL:

UŽÍVATEL:

PRÍČINA VZNIKU POŽIARU:

ÚMYSELNÉ ZAPÁLENIE: (ÁNO/NIE)

OPIS ČINNOSTI HASIČSKEJ JEDNOTKY NA MIESTE UDALOSTI:

SPRÁVU O ZÁSAHU VYPRACOVAL

MENO: DÁTUM: (deň/mesiac/rok) ČAS [hod./min]:

Správu o zásahu doplniť náčrtom nasadenia síl a prostriedkov.

V prípade nedostatku miesta píšete na ďalšom papieri.

Príloha č. 9
k vyhláške č. 169/2002 Z. z.

OBSAH A ROZSAH ZÁKLADNEJ PRÍPRAVY ZAMESTNANCOV

Základná príprava zamestnancov trvá 400 hodín. Skladá sa z teoretickej prípravy v rozsahu 90 hodín a praktického výcviku v rozsahu 310 hodín.

Por. číslo	Tematický okruh	Teoretická príprava	Praktický výcvik
I.	Právne predpisy na úseku ochrany pred požiarmi	6	-
II.	Vykonávanie služby v hasičských jednotkách a povinnosti zamestnancov	2	-
III.	Technický výcvik	15	120
IV.	Odborné služby v hasičských jednotkách a) Strojná služba b) Protiplynová služba c) Spojovacia služba d) Hasičská záchranná služba e) Povodňová záchranná služba	18	105
V.	Procesy horenia, hasiace látky	6	4
VI.	Metodika zdolávania požiarov a vykonávanie záchranných prác	16	40
VII.	Zdravotná príprava	15	25
VIII.	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	4	-
IX.	Základy požiarnej prevencie	8	-
X.	Poradová príprava	-	8
XI.	Fyzická príprava	-	8
	SPOLU:	90	310

OBSAH ZÁKLADNEJ PRÍPRAVY ZAMESTNANCOV

Teoretická príprava

I. Právne predpisy na úseku ochrany pred požiarmi

1. Orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi
2. Výkon štátneho požiarneho dozoru
3. Druhy a úlohy hasičských jednotiek

II. Vykonávanie služby v hasičských jednotkách a povinnosti zamestnancov

1. Činnosti vykonávané počas zmeny
2. Povinnosti a úlohy zamestnancov
3. Riadenie činností v hasičských jednotkách
4. Výpočet síl a prostriedkov na zdolávanie požiarov
5. Dokumentácia zdolávania požiaru, spôsob jej spracovania a využitia v praktickej činnosti

III. Technický výcvik

1. Grafické značky používané v hasičských jednotkách
2. Druhy technických prostriedkov, zásady ich používania, starostlivosť o ne a výcvik jednotlivca
3. Možnosti použitia základných zásahových hasičských automobilov, ich technicko-taktické údaje, zásady obsluhy, ošetrovania a výcviku
4. Prenosné a automobilové striekačky
5. Doprava vody na veľkú vzdialenosť a do výšky
6. Možnosti použitia špeciálnych zásahových hasičských automobilov, privesov a ostatnej zásahovej techniky, ich technicko-taktické údaje, zásady obsluhy, ošetrovania a výcviku.

IV. Odborné služby v hasičských jednotkách

Strojná služba

1. Poriadok strojnej služby, vedenie dokumentácie strojnej služby
2. Základné technicko-taktické údaje hasičskej techniky a ich využitie pri zdolávaní požiarov
3. Zараdovanie hasičskej techniky do pohotovosti
4. Zásady obsluhy hasičskej techniky
5. Kontrola, ošetrovanie a údržba hasičskej techniky
6. Príprava hasičskej techniky na sezónnu prevádzku

Protiplynová služba a ochranné prostriedky

1. Predpisy a dokumentácia týkajúca sa protiplynovej služby
2. Zloženie vzduchu, fyziológia dýchania, regulácia a poruchy dýchania, vplyv stresu a mikroklímy na človeka
3. Škodlivé látky, ich vplyv na človeka, ich rozdelenie podľa účinku na človeka a označenie
4. Bezpečnostné pravidlá a zásady vstupu a činnosti v prostredí s výskytom nebezpečných látok, opatrenia pri výstupe z tohto prostredia, nebezpečná zóna, stupeň ochrany
5. Meranie koncentrácie plynov a pár v ovzduší, prípustné koncentrácie toxických látok a hranice výbušnosti horľavých látok
6. Prostriedky na ochranu dýchacích ciest, ich konštrukcia, činnosť, použitie, takticko-technické údaje, údržba, ošetrovanie, kontroly a skúšky
7. Ochranné odevy, ich druhy, použitie, zásady postupu ich obliekania a vyzliekania, ošetrovanie, skladovanie, kontroly a skúšky, vplyv negatívnych faktorov pôsobiacich na používateľa
8. Dekontaminačné prostriedky a zariadenia
9. Zariadenia na kontroly a skúšky ochranných prostriedkov, kontrola čistoty stlačeného vzduchu
10. Zariadenia na plnenie tlakových fliaš

Spojovacia služba

1. Základné predpisy v oblasti rádiového spojenia
2. Poriadok spojovacej služby, jej základné úlohy
3. Rádiová prevádzka

4. Operačné strediská hasičských jednotiek, ich úlohy, predpisy, dokumentácia, technické prostriedky, využitie výpočtovej techniky a špeciálneho programového vybavenia
5. Organizácia a zabezpečovanie rádiového spojenia pri zdolávaní požiarov, vykonávaní záchranných prác pri živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach

Hasičská záchranná služba

1. Rozdelenie technických zásahov, postup hasičských jednotiek pri nahlásení technických zásahov
2. Spolupráca s inými zložkami
3. Postup pri rozoberaní konštrukcií, vyhľadávani osôb zo závalov a pri ich vyslobodzovaní

Povodňová záchranná služba

1. Postup hasičských jednotiek pri nahlásení vzniku povodňovej situácie
2. Úlohy hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných prác počas povodní, spolupráca s inými zložkami
3. Rozdelenie technických prostriedkov na vykonávanie záchranných prác na vodnej hladine a pod vodnou hladinou, záchrana a vyhľadávanie osôb
4. Odstraňovanie následkov ropných havárií na vodnej hladine

V. Procesy horenia, hasiace látky

1. Horenie, požiar a jeho rozvoj
2. Teória prerušenia horenia a druhy hasiacich látok

VI. Metodika zdolávania požiarov a vykonávanie záchranných prác

1. Činnosť hasičskej jednotky od výjazdu na zásah až do návratu na základňu
2. Základné povinnosti zamestnancov podľa funkčného zaradenia a pridelenia úlohy pri zásahu
3. Ostatné činnosti zamestnanca na požiarisku
4. Spôsob nasadzovania síl a prostriedkov na zdolávanie požiarov a pri vykonávaní záchranných prác
5. Identifikácia nebezpečných látok podľa medzinárodných kódov, postup pri manipulácii, doprave a pri likvidácii nehôd pri preprave nebezpečných látok
6. Taktické možnosti a spôsoby riešenia situácií hasičskou jednotkou podľa druhu zásahu a vlastného vybavenia
7. Zdolávanie požiarov niektorých najčastejšie sa vyskytujúcich chemických látok, ako aj ropy a ropných produktov
8. Zásady a špecifiká zdolávania požiarov v rôznych objektoch vrátane objektov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia
9. Zásady zdolávania požiarov v sťažených podmienkach
10. Informačná podpora veliteľa zásahu
11. Metodika vyplňovania správy o zásahu
12. Príprava a vykonanie taktického cvičenia

VII. Zdravotná príprava

1. Základné vedomosti o stavbe ľudského tela, o jeho anatómii a fyziológii
2. Základné resuscitačné postupy
3. Krvácania, traumy a polytraumy
4. Vplyv fyzikálnych javov a chemických látok na ľudský organizmus
5. Vyslobodzovanie, polohovanie a odsun zranených pomocou evakuačných prostriedkov a organizácia prác pri nehodách

VIII. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

1. Zásady bezpečnosti práce na hasičskej stanici
2. Zásady bezpečnosti práce pri zásahoch, haváriách a iných mimoriadnych udalostiach

IX. Základy požiarnej prevencie

1. Základné požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb
2. Stavebné materiály a konštrukcie z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti
3. Požiarne úseky a zásady posudzovania požiarneho rizika v stavebných objektoch
4. Evakuácia osôb a únikové cesty z objektov
5. Zariadenia na protipožiarne zásah a technické zariadenia objektov
6. Požiarne vodovody a zdroje vody na hasenie požiarov
7. Horľavé kvapaliny, technické plyny, ich vlastností a spôsob skladovania
8. Príčiny vzniku požiarov a výbuchov v technologických procesoch a ochrana technologických zariadení

9. Preventívne opatrenia v objektoch právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb v poľnohospodárskych objektoch

X. Poradová príprava

1. Význam poradovej prípravy v hasičských jednotkách
2. Vzdávanie pocty a základné tvary hasičských jednotiek

XI. Fyzická príprava

Praktický výcvik

I. Technický výcvik

1. Všeobecné ustanovenia
2. Výcvik jednotlivca s hadicami
3. Výcvik hasičského družstva
4. Výcvik hasičského družstva so zníženým stavom

II. Odborné služby v hasičských jednotkách

Strojná služba

1. Zásady výkonu strojnej služby a jeho praktická aplikácia v podmienkach hasičských jednotiek, vedenie a vyplňovanie dokumentácie strojnej služby, zaraďovanie hasičskej techniky
2. Praktické príklady určovania technicko-taktických údajov najčastejšie používaných hasičských automobilov
3. Obsluha prenosných hasičských čerpadiel a nadstavby základných zásahových hasičských automobilov, rôzne spôsoby ich použitia z hľadiska ich konštrukčných parametrov, vybavenia hasiacimi látkami a príslušenstvom
4. Údržba a kontrola hasičskej techniky použitej pri zásahu alebo pri výcviku hasičskej jednotky
5. Príprava hasičskej techniky na sezónnu prevádzku

Protiplynová služba a ochranné prostriedky

1. Praktický výcvik s ochrannými maskami
2. Praktický výcvik s dýchacou technikou
3. Praktický výcvik s detekčnou technikou
4. Praktický výcvik s ochrannými oblekmi proti tepelným účinkom
5. Praktický výcvik s oblekmi proti chemickým látkam
6. Ošetrovanie ochranných prostriedkov po ich použití, kontrola stavu ochranných oblekov a možnosti ich ďalšieho použitia

Spojovacia služba

1. Sledovanie činnosti spojovacej služby od prijatia správy o vzniku požiaru, nehody alebo inej mimoriadnej udalosti až po návrat hasičskej jednotky na základňu
2. Praktický výcvik so spojovacou technikou
3. Operačné stredisko hasičských jednotiek, praktické ukážky vedenia dokumentácie, obsluhy technického vybavenia a využívania informačných systémov pri zdolávaní požiarov, vykonávaní záchranných prác pri živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach
4. Sledovanie organizácie a zabezpečovania spojenia a prenosu dát pri zdolávaní požiarov, vykonávaní záchranných prác pri živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach
5. Praktický nácvik spojenia pri práci v ochranných odevoch a pri používaní izolačných dýchacích prístrojov

Hasičská záchranná služba

1. Postup hasičských jednotiek pri nahlásení rôznych druhov technických zásahov
2. Poskytovanie technickej a osobnej pomoci účastníkom dopravnej nehody
3. Práce vo výškach a nad voľnými hlbkami
4. Stavebné konštrukcie budov, používané materiály a postup pri rozoberaní konštrukcií
5. Vyhľadávanie osôb v závaloch a postup pri ich vyslobodzovaní

Povodňová záchranná služba

1. Praktický výcvik s technickými prostriedkami na prácu na vode a pod vodnou hladinou
2. Odstraňovanie následkov ropných havárií na vodnej hladine
3. Postup hasičských jednotiek a súčinnosť s ostatnými zložkami pri nahlásení vzniku povodňovej situácie

III. Procesy horenia

1. Používanie hasiacich látok v laboratórnych podmienkach
2. Spôsoby podávania hasiacich látok do pásma horenia

IV. Metodika zdoľávania požiarov a vykonávanie záchranných prác

1. Všeobecné postupy
2. Zdoľávanie požiarov v obytných a verejných budovách
3. Zdoľávanie požiarov v priemyselných stavbách
4. Zdoľávanie požiarov v poľnohospodárstve
5. Zdoľávanie požiarov v lesnom hospodárstve
6. Zdoľávanie požiarov dopravných prostriedkov
7. Zdoľávanie požiarov v zdravotníckych, sociálnych a v školských zariadeniach
8. Zdoľávanie požiarov v kultúrnych a obchodných zariadeniach
9. Zdoľávanie požiarov produktovodov
10. Zdoľávanie havárií nebezpečných látok
11. Zdoľávanie požiarov v sťažených podmienkach

V. Zdravotná príprava

1. Vyslobodzovanie osôb
2. Poskytovanie predlekárskej pomoci pri zraneniach a poleptaniach kyselinami a zásadami
3. Poskytovanie predlekárskej pomoci pri krvácaní
4. Poskytovanie predlekárskej pomoci topiacim sa
5. Poskytovanie predlekárskej pomoci pri úraze elektrickým prúdom
6. Odsun zranených pomocou improvizovaných prostriedkov

VI. Poradová príprava

1. Výcvik jednotlivca
2. Výcvik hasičského družstva
3. Výcvik hasičskej čaty

VII. Fyzická príprava

1. Účel fyzickej prípravy
2. Plnenie jednotlivých disciplín
3. Overenie fyzickej zdatnosti

**Príloha č. 10
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****I. OBSAH ŠPECIALIZOVANEJ PRÍPRAVY VELITEĽA MESTSKÉHO HASIČSKÉHO
A ZÁCHRANNÉHO ZBORU, VELITEĽOV ZÁVODNÝCH HASIČSKÝCH ÚTVAROV
A ICH ZÁSTUPCOV**

1. Organizácia ochrany pred požiarmi
 - a) právne predpisy o ochrane pred požiarmi,
 - b) orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
 - c) štátny požiarny dozor,
 - d) zabezpečovanie ochrany pred požiarmi u právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb,
 - e) zabezpečovanie ochrany pred požiarmi v obciach,
 - f) postih právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb za porušovanie predpisov o ochrane pred požiarmi,
 - g) Hasičský a záchranný zbor,
 - h) druhy hasičských jednotiek.
2. Požiarna prevencia
 - a) stavebné materiály a stavebné konštrukcie z hľadiska protipožiarinej bezpečnosti,
 - b) základné požiadavky protipožiarinej bezpečnosti stavieb,
 - c) protipožiarna bezpečnosť niektorých druhov stavieb (zhromažďovacie priestory, budovy na bývanie a ubytovanie, zdravotnícke zariadenia),
 - d) horľavé kvapaliny a technické plyny,
 - e) protipožiarna bezpečnosť vykurovacích zariadení,
 - f) protipožiarna bezpečnosť pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
 - g) protipožiarna bezpečnosť elektrických zariadení,
 - h) požiarna prevencia technologických procesov,
 - i) riešenie protipožiarinej bezpečnosti stavieb v projektovej dokumentácii.
3. Metodika zdolávania požiarov a vykonávanie záchranných prác
 - a) horenie,
 - b) základné a nasledujúce javy pri požiaroch,
 - c) základné povinnosti zamestnancov podľa funkčného zaradenia,
 - d) činnosť hasičskej jednotky od výjazdu na zásah až po návrat na základňu,
 - e) prerušenie horenia, druhy hasiacich látok,
 - f) operatívna činnosť hasičských jednotiek,
 - g) organizácia riadenia zásahu,
 - h) zásady zdolávania požiarov rôznych stavieb,
 - i) zásady zdolávania požiarov v sťažených podmienkach,
 - j) nasadenie síl a prostriedkov na zdolávanie požiarov,
 - k) nebezpečné látky,
 - l) systémy identifikácie nebezpečných látok,
 - m) riadenie zdolávania požiarov a vykonávania záchranných prác pri živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach,
 - n) zásady riadiacej práce a základy psychológie,
 - o) taktické cvičenia a previerkové cvičenia,
 - p) civilná ochrana,
 - r) bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a zásahu.
4. Technické prostriedky, odborné služby a špeciálne činnosti v hasičských jednotkách
 - a) výstroj a výzbroj hasičských jednotiek,
 - b) vecné prostriedky hasičskej jednotky,
 - c) hasičské automobily,
 - d) špeciálne hasičské automobily,
 - e) hasičské privesy,
 - f) prostriedky protiplynovej služby,
 - g) prostriedky spojovacej služby,
 - h) prostriedky požiarinej záchrannej služby,
 - i) prostriedky povodňovej záchrannej služby,
 - j) využitie výpočtovej techniky na úseku ochrany pred požiarmi.

5. Požiarnotechnické zariadenia
 - a) elektrická požiarna signalizácia,
 - b) stabilné a polostabilné hasiace zariadenia,
 - c) zariadenia na odvod dymu a tepla pri požiari,
 - d) zariadenia na ochranu proti výbuchom prachov, plynov a pár horľavých kvapalín,
 - e) hasiace prístroje,
 - f) požiarné vodovody a zdroje vody na hasenie požiarov.
6. Nebezpečenstvo vzniku požiarov v technologických procesoch
 - a) príčiny vzniku požiarov a výbuchov v technologických procesoch,
 - b) metodika posudzovania prevádzkových súborov,
 - c) nebezpečenstvo vzniku požiarov v technologických procesoch.

II. OBSAH ŠPECIALIZOVANEJ PRÍPRAVY VELITEĽOV ZMIEN, ČIAT, DRUŽSTIEV A OPERAČNÝCH DÔSTOJNÍKOV MESTSKÉHO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU A ZÁVODNÝCH HASIČSKÝCH ÚTVAROV

1. Organizácia ochrany pred požiarmi
 - a) právne predpisy o ochrane pred požiarmi,
 - b) orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
 - c) druhy hasičských jednotiek.
2. Požiarna prevencia
 - a) stavebné materiály a stavebné konštrukcie z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti,
 - b) základné požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb,
 - c) horľavé kvapaliny a technické plyny,
 - d) protipožiarna bezpečnosť vykurovacích zariadení,
 - e) protipožiarna bezpečnosť pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
 - f) protipožiarna bezpečnosť elektrických zariadení,
 - g) požiarna prevencia technologických procesov.
3. Metodika zdoľavania požiarov a výkon záchranných prác
 - a) horenie,
 - b) prerušenie horenia, druhy hasiacich látok,
 - c) požiar a jeho rozvoj,
 - d) operatívna činnosť hasičských jednotiek,
 - e) zásady zdoľavania požiarov rôznych stavieb,
 - f) zásady zdoľavania požiarov v sťažených podmienkach,
 - g) nebezpečné látky a systémy identifikácie nebezpečných látok,
 - h) riadenie zdoľavania požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách, nehodách a iných mimoriadnych udalostiach,
 - i) taktické cvičenia a previerkové cvičenia.
4. Technické prostriedky, odborné služby a špeciálne činnosti v hasičských jednotkách
 - a) výstroj a výzbroj hasičských jednotiek,
 - b) vecné prostriedky hasičskej jednotky,
 - c) hasičské automobily,
 - d) špeciálne hasičské automobily,
 - e) hasičské privesy,
 - f) prostriedky protiplynovej služby,
 - g) prostriedky spojovacej služby,
 - h) využitie výpočtovej techniky na úseku ochrany pred požiarmi.
5. Požiarnotechnické zariadenia
 - a) elektrická požiarna signalizácia,
 - b) stabilné a polostabilné hasiace zariadenia,
 - c) zariadenia na odvod dymu a tepla pri požiari,
 - d) zariadenia na ochranu proti výbuchom prachov, plynov a pár horľavých kvapalín,
 - e) hasiace prístroje,
 - f) požiarné vodovody a zdroje vody na hasenie požiarov.
6. Nebezpečenstvo vzniku požiaru v technologických procesoch
 - a) príčiny vzniku požiarov a výbuchov v technologických procesoch,
 - b) metodika posudzovania prevádzkových súborov,
 - c) nebezpečenstvo vzniku požiaru v technologických procesoch.

III. OBSAH ŠPECIALIZOVANEJ PRÍPRAVY TECHNIKOV ODBORNÝCH SLUŽIEB MESTSKÉHO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU A ZÁVODNÝCH HASIČSKÝCH ÚTVAROV

1. Organizácia ochrany pred požiarmi
2. Požiarna prevencia
 - a) základné požiadavky bezpečnosti stavieb,
 - b) požiarne úseky a zásady posudzovania požiarneho rizika stavieb,
 - c) evakuácia osôb a únikové cesty zo stavieb.
3. Metodika zdolávania požiarov a vykonávanie záchranných prác
 - a) horenie a horľavý súbor,
 - b) požiar a jeho rozvoj,
 - c) základné a následné javy pri požiari,
 - d) hasiace látky a zásady ich použitia,
 - e) nebezpečenstvo vzniku požiaru v technologických procesoch.
4. Materiálno-technické vybavenie hasičskej jednotky pre strojnú službu
 - a) organizácia a úlohy strojnej služby,
 - b) hasičská technika,
 - c) hasičské automobily,
 - d) špeciálne hasičské automobily,
 - e) hasičské privesy,
 - f) vecné prostriedky hasičských jednotiek.
5. Materiálno-technické vybavenie hasičskej jednotky pre protiplynovú službu
 - a) organizácia a úlohy protiplynovej služby,
 - b) rozdelenie prostriedkov protiplynovej služby hasičských jednotiek,
 - c) prostriedky na ochranu dýchacích ciest,
 - d) prostriedky na ochranu povrchu tela,
 - e) oživovacia technika.
6. Materiálno-technické vybavenie hasičskej jednotky pre spojovaciu službu
 - a) organizácia a úlohy spojovacej služby,
 - b) rozdelenie telekomunikačných zariadení hasičských jednotiek,
 - c) rádiokomunikačný poriadok a rádiokomunikačné služby,
 - d) organizácia spojenia pri zásahu,
 - e) využitie výpočtovej techniky v hasičských jednotkách.
7. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a pri zásahu.

**Príloha č. 11
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****OBSAH ŠPECIALIZOVANEJ PRÍPRAVY VELITEĽOV ZÁVODNÝCH HASIČSKÝCH ZBOROV
A VELITEĽOV OBECNÝCH HASIČSKÝCH ZBOROV**

1. Organizácia ochrany pred požiarmi
 - a) právne predpisy o ochrane pred požiarmi,
 - b) orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
 - c) zabezpečovanie ochrany pred požiarmi u právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb,
 - d) zabezpečovanie ochrany pred požiarmi v obciach,
 - e) druhy hasičských jednotiek.
2. Požiarna prevencia
 - a) horenie, základné a nasledujúce javy pri požiarioch,
 - b) prerušenie horenia, druhy hasiacich látok, prenosné hasiace prístroje,
 - c) základné požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb,
 - d) protipožiarne bezpečnosť v zhromažďovacích priestoroch a v budovách na bývanie a ubytovanie,
 - e) horľavé kvapaliny,
 - f) protipožiarne bezpečnosť vykurovacích zariadení,
 - g) protipožiarne bezpečnosť pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
 - h) požiarne vodovody a zdroje vody na hasenie požiarov.
3. Činnosť hasičských jednotiek pri zdolávaní požiarov, výkone záchranných prác a úlohy odborných služieb
 - a) základné povinnosti členov podľa funkčného zaradenia,
 - b) činnosť hasičskej jednotky od výjazdu na zásah až po návrat do hasičskej zbrojnice,
 - c) operatívna činnosť hasičských jednotiek,
 - d) organizácia riadenia zásahu,
 - e) zásady zdolávania požiarov rôznych stavieb,
 - f) zásady zdolávania požiarov v sťažených podmienkach,
 - g) nasadenie síl a prostriedkov na zdolávanie požiarov,
 - h) riadenie zdolávania požiarov a vykonávania záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach,
 - i) taktické cvičenia a previerkové cvičenia,
 - j) civilná ochrana,
 - k) bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a zásahu,
 - l) úlohy odborných služieb.
4. Hasičská technika, vecné prostriedky a odborné služby v hasičských jednotkách
 - a) zásahová základná hasičská technika,
 - b) zásahová špeciálna hasičská technika,
 - c) vecné prostriedky,
 - d) výstroj a výzbroj hasičských jednotiek,
 - e) úlohy odborných služieb.

**Príloha č. 12
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.****M E T O D I C K É P O K Y N Y****NA OVEROVANIE FYZICKEJ ZDATNOSTI A LIMITY NA HODNOTENIE FYZICKEJ ZDATNOSTI
ZAMESTNANCOV***I. Všeobecná fyzická príprava – postup overovania***1. Skok do diaľky z miesta**

Vykonávanie – zo stoja mierne rozkročného podrep, zapažiť, predklon – odrazom skok do diaľky vpred za súčasného svihu paží vpred. Úlohou je skočiť čo najďalej, skáče sa od zreteľne vyznačenej odrazovej čiary.

Pravidlá – pohybová úloha sa vysvetlí, skok sa demonštruje, zácvik sa nevykonáva:

- v základnom postavení stojí preverovaná osoba špičkami tesne pri odrazovej čiare, chodidlá sú rovnobežne, odraz je z rovnej, pevnej, nekĺzavej plochy, opora nie je dovolená, napríklad o pevný okraj doskočiska, ani použitie tretier,
- diaľku skoku meriame od odrazovej čiary k miestu dotyku päty s podložkou pri doskoku (smerodajný je zadný okraj bližšej stopy),
- skok sa opakuje trikrát, nevydarený pokus, pri ktorom overovaná osoba po doskoku prepadne dozadu, sa neberie do úvahy a nariaďuje sa nový skok.

Záznam – zaznamenáva sa diaľka najdlhšieho z troch pokusov; záznam sa uvádza v celých centimetroch.

2. Beh na 50 m

Vykonávanie – na povel štartéra zaujmú overované osoby postavenie polovysokého atletického štartu za štartovacou čiarou, na znamenie overované osoby vybiehajú a snažia sa prebehnúť predpísanú vzdialenosť 50 m v čo najkratšom čase.

Pravidlá – samotnému overovaniu predchádza rozcvičenie a stručný výklad pohybovej úlohy:

- nízky štart z blokov nie je dovolený,
- štartové povely a meranie času sa vykonáva podľa pravidiel ľahkej atletiky, štartuje sa na znamenie, čas sa meria ručne stopkami, behá sa v skupinách (najmenej dvojčlenných), maximálny počet bežcov je určený počtom dráh,
- bežecká dráha musí byť rovná,
- normálne poveternostné podmienky, t. j. priemerná teplota vzduchu v danom ročnom období,
- beží sa jedenkrát, keď dôjde k pádu, povoľuje sa opravný štart,
- predpísaný je ľahký cvičebný úbor, tretry nie sú dovolené.

Záznam – zaznamenáva sa dosiahnutý čas s presnosťou na 0,1 sekundy.

3. Ľah – sed v priebehu 60 sekúnd

Overovanie sa vykonáva na mäkkej podložke (žinenke) položenej na podlahe.

Vykonávanie – overovaná osoba zaujme základnú polohu – ľah na chrbte pokrčmo, paže skrčí vzpažmo, ruky sú za hlavou, prsty zopnuté. Nohy sú pokrčené v kolenách v 90° uhle, chodidlá vzdialené od seba 30 cm fixuje na zemi pomocník. Overovaná osoba opakuje sed (obidvoma lakťami sa dotkne kolien) a ľah (chrbát a ruky sa dotknú podložky). Pohyb sa opakuje čo najrýchlejšie v priebehu 60 sekúnd.

Pravidlá – po výklade a demonštrácii si overovaná osoba vyskúša správne vykonanie cviku v pomalom tempe (vykoná dva kompletne cykly):

- po celý čas overovania nohy zostávajú podľa uvedeného opisu pokrčené, ruky sú za hlavou, prsty zopnuté; chybný je prudký návrat zo sedu do ľahu, pri ktorom sa odráža trup od podložky a ruky spojené za hlavou sa podložky spravidla nedotknú,

- b) pohyb je plynulý, bez prestávok, overovaná osoba si môže urobiť prestávku pre únavu a po nej pokračovať alebo skončiť overovanie pred uplynutím časového limitu. Overovanie sa neprerušuje – trvá 60 sekúnd a vykonáva sa len raz.

Záznam – zaznamenáva sa počet kompletných cyklov vykonaných v priebehu 60 sekúnd.

4. Zhyby nadhmatom na hrazde; výdrž v zhybe

Hrazda je umiestnená v takej výške, aby sa najvyššia overovaná osoba vo zvisle nedotýkala zeme. Priemer žrde hrazdy je 3 až 5 cm.

Vykonávanie – z pokojného zvisu (držanie nadhmatom v šírke pliec) sa overovaná osoba priťahuje do zhybu (brada je nad žrdou) a spustí späť do základnej polohy (ruky sú vystreté). Pohyb je plynulý bez prerušenia až do únavy.

Pravidlá – pohyb sa vysvetlí a demonštruje, zácvik sa nevykonáva:

- a) pohodlné zaujatie základnej polohy umožňuje stolička, na ktorú overovaná osoba vystúpi a ktorú pomocník odsunie,
- b) na uľahčenie pohybu overovaná osoba nepoužíva hmit, švih a kopanie nohami,
- c) overovanie sa skončí, len čo overovaná osoba preruší plynulý pohyb na dve sekundy alebo sa nepritiahne tak, aby sa brada nachádzala nad žrdou.

Záznam – zaznamenáva sa počet správne vykonaných zhybov, t. j. takých, pri ktorých sa brada nachádzala nad žrdou.

Výdrž v zhybe (ženy)

Overovaná osoba uchopí hrazdu nadhmatom alebo podhmatom (na zaujatie potrebnej polohy na hrazde môže overovaná osoba využiť pomoc inej osoby), pritiahne sa tak, aby sa brada nachádzala nad hrazdou. Úlohou je vydržať v zhybe čo najdlhšie. Výdrž v zhybe sa hodnotí v sekundách.

5. Beh v trvaní 12 minút (Cooprov test)

Beží sa na dráhe so zemitým, trávnatým, škarovým, tartanovým alebo iným, na tento účel používaným povrchom. Dráha je vyznačená po vnútornom obvode značkami v odstupoch po 10 m.

Vykonávanie – na povel štartéra overované osoby zaujmú postavenie vysokého štartu, na znamenie vybehnú a bez prerušenia bežia 12 minút s cieľom prebehnúť v ustanovenom čase čo najväčšiu vzdialenosť. Znamením pre ukončenie behu je signál štartéra. Na tento signál sa overované osoby zastavia. Na mieste zastavenia počkajú na zapisovateľa, ktorý zaznamená prebehnutú vzdialenosť.

Pravidlá – overovaniu predchádza rozcvičenie a výklad pohybovej úlohy; overovaná osoba sa oboznámi s predpokladanými výsledkami:

- a) štart je hromadný, povel sa sú obdobné ako v atletike, v skupine môže bežať najviac 15 osôb,
- b) v prípade únavy preverovaná osoba môže vystriedať beh chôdzou a chôdzu opäť behom; nie je dovolené úplne sa zastaviť a odpočívať,
- c) všetky overované osoby počas behu sledujú pomocníci štartéra, ktorí počítajú počet prebehnutých kôl. Po skončení behu presne určia miesto, kde sa overovaná osoba nachádzala v okamihu druhého signálu,
- d) po každom kole sa oznamuje medzičas, začiatok 9., 11. a 11.30 minúty sa signalizuje píšťalou,
- e) predpísaný je ľahký cvičebný úbor, tretry nie sú dovolené.

Záznam – hodnotí sa počet metrov prebehnutých za 12 minút, meria sa s presnosťou na 10 m.

6. Plávanie na 100 m

Overovanie disciplíny sa vykonáva v plaveckom bazéne s dĺžkou 25 m, 50 m a 100 m. Plávať možno ľubovoľným spôsobom, počas plávania je dovolené meniť jeho štýl. Nie je dovolená cudzia pomoc ani dotyk nôh o dno bazénu. Za preplávanie predpísaných 100, 50, resp. 25 metrov bez časového obmedzenia sa overovanej osobe započíta do celkového hodnotenia 1 bod. Disciplínu nesplní ten, kto neprepláva predpísanú vzdialenosť. Neplavci môžu použiť plávaci vestu.

*II. Limity pre bodové hodnotenie fyzickej zdatnosti
zamestnancov závodných hasičských útvarov – muži*

Body	Beh na 50 m [s]	Skok z miesta [cm]	Lah-sed za 60 s [počet]	Zhyby na hrazde [počet]	Beh na 12 min [m]	Plávanie na 100 m [min]
-------------	----------------------------	-----------------------------------	--	--	------------------------------	--

Veková kategória do 25 rokov

1.	8,4	175	26	4	1950	50 m*
2.	8,2	185	29	5	2100	2:55
3.	8,0	195	33	6	2250	2:35
4.	7,8	205	36	7	2350	2:15
5.	7,6	215	40	8	2450	2:05
6.	7,4	225	43	9	2550	1:55
7.	7,2	235	47	10	2650	1:45
8.	7,0	245	50	11	2750	1:35
9.	6,8	255	53	12	2850	1:30
10.	6,6	265	57	13	2950	1:27

Veková kategória od 25 do 30 rokov

1.	8,5	170	24	3	1900	50 m*
2.	8,3	180	28	4	2050	3:00
3.	8,1	190	31	5	2200	2:40
4.	7,9	200	35	6	2300	2:20
5.	7,7	210	38	7	2400	2:10
6.	7,5	220	42	8	2500	2:00
7.	7,3	230	45	9	2600	1:50
8.	7,1	240	49	10	2700	1:40
9.	6,9	250	53	11	2800	1:35
10.	6,7	260	56	12	2900	1:30

Veková kategória od 30 do 35 rokov

1.	8,7	165	23	2	1800	50 m*
2.	8,5	175	26	3	1950	3:10
3.	8,3	185	29	4	2100	2:40
4.	8,1	195	33	5	2200	2:25
5.	7,9	205	36	6	2300	2:15
6.	7,7	215	40	7	2400	2:05
7.	7,5	225	43	8	2500	1:55
8.	7,3	235	47	9	2600	1:45
9.	7,1	245	49	10	2700	1:40
10.	6,9	255	53	11	2800	1:35

* bez časového limitu

Veková kategória od 35 do 40 rokov

1.	9,0	160	21	1	1700	50 m*
2.	8,8	170	25	2	1850	3:20
3.	8,6	180	28	3	2000	2:50
4.	8,4	190	31	4	2100	2:35
5.	8,2	200	35	5	2200	2:20
6.	8,0	210	38	6	2300	2:05
7.	7,8	220	42	7	2400	1:55
8.	7,6	230	45	8	2500	1:50
9.	7,4	240	48	9	2600	1:45
10.	7,2	250	51	10	2700	1:40

Veková kategória od 40 do 45 rokov

1.	9,3	155	19		1600	50 m*
2.	9,1	165	23	1	1750	3:40
3.	8,9	175	26	2	1900	3:10
4.	8,7	185	29	3	2000	2:50
5.	8,5	195	33	4	2100	2:35
6.	8,3	204	36	5	2200	2:20
7.	8,1	213	40	6	2300	2:05
8.	7,9	222	43	7	2400	1:55
9.	7,7	231	45	8	2500	1:50
10.	7,5	240	47	9	2600	1:45

Veková kategória od 45 do 50 rokov

1.	9,7	150	17		1500	50 m*
2.	9,5	155	21		1650	3:50
3.	9,3	165	24	1	1800	3:40
4.	9,1	175	28	2	1850	3:30
5.	8,9	185	31	3	2000	3:10
6.	8,7	195	35	4	2100	2:50
7.	8,5	205	38	5	2200	2:35
8.	8,3	215	42	6	2300	2:15
9.	8,1	225	44	7	2400	2:00
10.	7,9	235	46	8	2500	1:55

Veková kategória od 50 do 55 rokov

1.	10,2	145	16		1450	50 m*
2.	10,0	150	19		1500	4:20
3.	9,8	160	21		1650	3:55
4.	9,6	170	24	1	1800	3:35
5.	9,4	180	28	2	1900	3:15
6.	9,2	190	31	3	2050	3:00
7.	9,0	200	35	4	2150	2:45
8.	8,8	210	38	5	2250	2:30
9.	8,6	218	40	6	2350	2:15
10.	8,4	225	42	7	2450	2:00

* bez časového limitu

Veková kategória od 55 do 60 rokov

1.	10,4	140	15		1400	5 m*
2.	10,2	145	17		1450	50 m*
3.	10,0	150	19		1500	4:20
4.	9,8	155	21		1550	3:55
5.	9,6	160	23	1	1600	3:35
6.	9,4	165	24	2	1700	3:15
7.	9,2	170	27	3	1800	3:00
8.	9,0	180	29	4	1900	2:45
9.	8,8	190	31	5	2000	2:30
10.	8,6	200	33	6	2100	2:15

* bez časového limitu

III. Limity pre bodové hodnotenie fyzickej zdatnosti
zamestnancov závodných hasičských útvarov – ženy

Body	Beh na 50 m [s]	Skok z miesta [cm]	Ľah-sed za 60 s [počet]	Zhyby na hrazde [počet]	Beh na 12 min [m]	Plávanie na 100 m [min]
------	--------------------	--------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------	-------------------------------

Veková kategória do 25 rokov

1.	9,7	155	21	6	1500	50 m*
2.	9,4	162	24	8	1600	3:40
3.	9,1	169	28	10	1700	3:10
4.	8,8	177	31	13	1800	2:50
5.	8,5	185	35	16	1900	2:30
6.	8,2	193	38	19	1990	2:20
7.	7,9	201	42	23	2080	2:10
8.	7,6	209	45	28	2170	2:00
9.	7,3	217	47	34	2260	1:50
10.	7,0	225	49	40	2350	1:45

Veková kategória od 25 do 30 rokov

1.	9,9	150	19	5	1500	50 m*
2.	9,6	157	23	7	1600	3:50
3.	9,3	164	26	9	1700	3:20
4.	9,0	172	29	12	1800	3:00
5.	8,7	180	33	15	1900	2:40
6.	8,4	188	36	18	1990	2:30
7.	8,1	196	40	21	2080	2:20
8.	7,8	204	43	26	2170	2:10
9.	7,5	212	45	32	2260	2:00
10.	7,2	220	47	38	2330	1:50

Veková kategória od 30 do 35 rokov

1.	10,1	140	17	4	1470	50 m*
2.	9,8	147	21	5	1570	4:00
3.	9,5	154	24	7	1660	3:30
4.	9,2	162	28	9	1750	3:10
5.	8,9	170	31	11	1840	2:50
6.	8,6	178	35	15	1930	2:40
7.	8,3	180	38	20	2020	2:30
8.	8,0	194	42	25	2110	2:20
9.	7,7	202	44	30	2200	2:10
10.	7,4	210	45	35	2290	2:00

*bez časového limitu

Veková kategória od 35 do 40 rokov

1.	10,5	130	16	3	1440	50 m*
2.	10,1	137	19	4	1540	4:10
3.	9,8	144	23	6	1630	2:40
4.	9,5	152	26	8	1720	3:20
5.	9,2	160	29	10	1810	3:00
6.	8,9	168	33	14	1900	2:50
7.	8,6	176	36	18	1990	2:40
8.	8,3	184	40	23	2070	2:30
9.	8,0	192	42	28	2150	2:20
10.	7,7	200	43	33	2230	2:10

Veková kategória od 40 do 45 rokov

1.	11,4	125	14	2	1300	50 m*
2.	11,0	132	17	3	1400	5:10
3.	10,6	139	21	5	1500	4:50
4.	10,2	147	24	7	1600	3:30
5.	9,8	155	28	9	1700	3:10
6.	9,4	163	31	13	1780	3:00
7.	9,1	171	33	17	1840	2:50
8.	8,9	179	35	22	1900	2:40
9.	8,7	187	37	27	1980	2:30
10.	8,5	195	38	32	2060	2:20

Veková kategória od 45 do 50 rokov

1.	12,0	115	12	1	1100	25 m*
2.	11,6	122	16	2	1200	50 m*
3.	11,2	129	19	3	1300	6:10
4.	10,8	137	23	5	1400	5:50
5.	10,5	145	26	7	1500	5:20
6.	10,2	153	28	9	1580	4:50
7.	9,9	161	29	13	1660	4:20
8.	9,6	169	31	18	1740	3:50
9.	9,3	177	33	23	1800	3:20
10.	9,1	185	35	28	1880	2:50

Veková kategória od 50 do 55 rokov

1.	12,6	105	11	1	1000	25 m*
2.	12,2	110	14	2	1050	50 m*
3.	11,9	115	17	3	1150	75 m*
4.	11,6	120	21	4	1200	100 m*
5.	11,3	125	23	6	1250	5:50
6.	10,0	130	24	9	1300	5:20
7.	9,8	135	26	12	1350	4:50
8.	9,6	140	28	16	1400	4:20
9.	9,4	145	30	21	1450	3:50
10.	9,2	150	31	26	1500	3:20

*bez časového limitu

**Príloha č. 13
k vyhláske č. 169/2002 Z. z.**

(Vzor)

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

.....

Číslo: V dňa

**OSVEDČENIE
o odbornej spôsobilosti**

Meno a priezvisko:

Rodné číslo:

Trvalý pobyt:

spĺňa predpoklady

odbornej spôsobilosti podľa § 40 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a § 22 vyhlášky
Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 169/2002 Z. z. o hasičských jednotkách

na výkon funkcie

.....

Osvedčenie platí do:

Odtlačok pečiatky

Meno a priezvisko
predsedu skúšobnej komisie

(Vzor)

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru

Číslo: V dňa

OSVEDČENIE
o odbornej spôsobilosti

Meno a priezvisko:

Rodné číslo:

Trvalý pobyt:

spĺňa predpoklady

odbornej spôsobilosti podľa § 40 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a § 22 vyhlášky
Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 169/2002 Z. z. o hasičských jednotkách

na výkon funkcie

.....

Osvedčenie platí do:

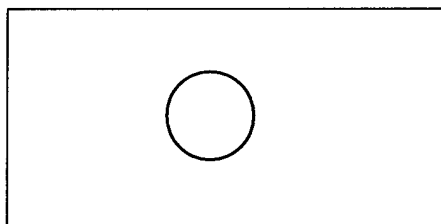
Odtlačok pečiatky

Riaditeľ

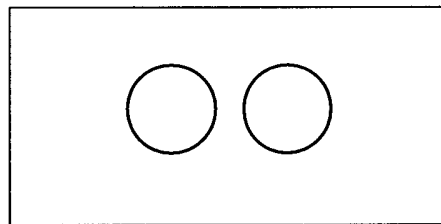
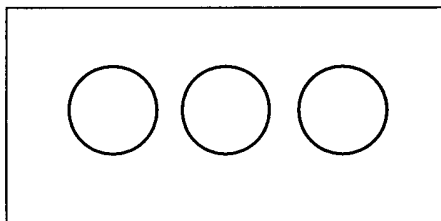
**Príloha č. 14
k vyhláške č. 169/2002 Z. z.**

**GRAFICKÉ ZNÁZORNENIE
FUNKČNÝCH OZNAČENÍ ČLENOV ZÁVODNÉHO HASIČSKÉHO ZBORU
A OBECNÉHO (MESTSKÉHO) HASIČSKÉHO ZBORU**

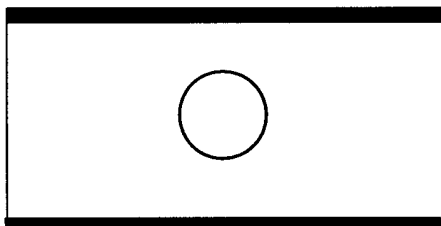
1. Hasič

2. Starší hasič

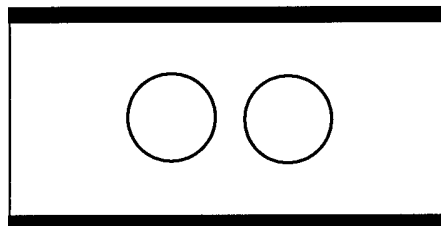
3. Technik-strojník,
operátor ohlasovne požiarov

4. Veliteľ družstva

lemovka striebornej farby
pretkávaná modrou niťou

5. Veliteľ hasičskej jednotky

lemovka striebornej farby
pretkávaná modrou niťou

Vzor rozety

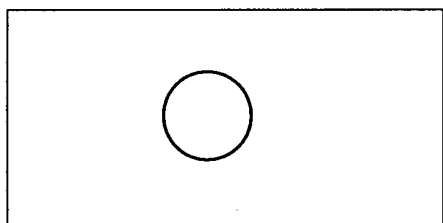

striebornej farby

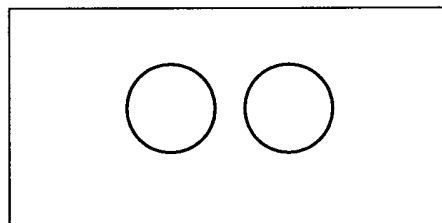
Príloha č. 15
k vyhláške č. 169/2002 Z. z.

GRAFICKÉ ZNÁZORNENIE
FUNKČNÝCH OZNAČENÍ ZAMESTNANCOV

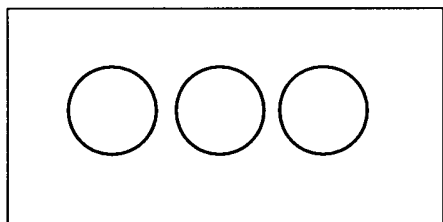
1. Hasič

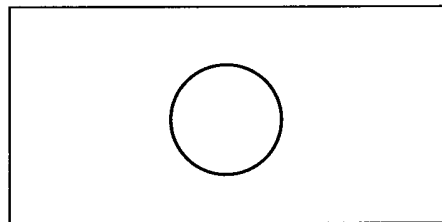
2. Hasič záchranár,
operátor ohlasovne požiarov

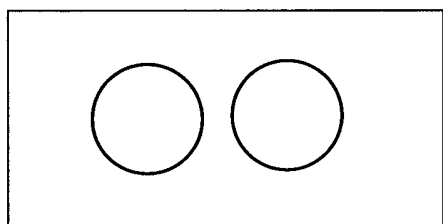
3. Hasič záchranár-špecialista,
technik-strojník

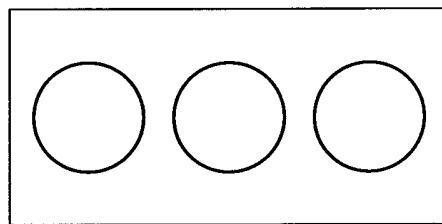
4. Veliteľ družstva, technik,
špecialista odbornej služby

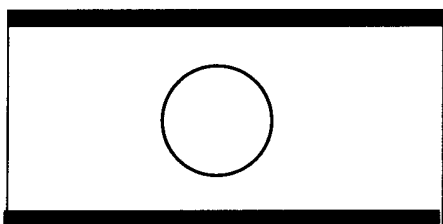
5. Veliteľ čaty, vedúci technik špecialista

6. Veliteľ stanice, operačný dôstojník,
vedúci oddelenia

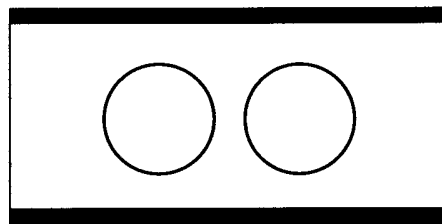

7. Veliteľ zmeny

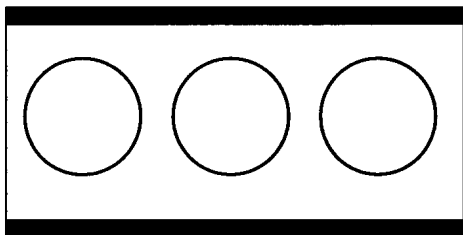
lemovka zlatej farby

8. Zástupca veliteľa jednotky

lemovka zlatej farby

9. Veliteľ jednotky

lemovka zlatej farby

Vzor rozety

a) funkcia č. 1 až 3
strieborná farba

b) funkcia č. 4 až 9
zlatá farba

